

Компании ▶ 12-13

Събирането на дългове - игра по правилата

Фирмите за управление на вземанията настояват за нормативна база и регистър на неизрядните длъжници

Интервю ▶ 9

Държавата харчи огромни средства без резултат

▶ Проф. Валери Димитров, председател на Сметната палата

Пари

pari.bg

BONNIER

Четвъртък

28 април 2011, брой 80 (5139)

USD/BGN: 1.33340

▼ -0.35%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.46680

▲ +0.35%

Българска народна банка

Sofix: 441.33

▲ +0.21%

Българска фондова борса

BG40: 132.26

▼ -0.60%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ПО ПОРЪЧКА

Повече от половината търгове са нагласени специално за определени фирми или са манипулирани по време на изпълнението им. Стресащата статистика накара Сметната палата, Агенцията за държавна финансова инспекция и Комисията за защита на конкуренцията да подпишат споразумение за съвместен контрол на обществените поръчки

▶ 6

Новини ▶ 4-5

... и мир по целия свят

За някои странни искания на днешния протест

Компании ▶ 11

Пазарът на безалкохолни забави спада си

Най-засегнато от кризата остава потреблението на натурални плодови сокове и нектари и за първите три месеца на 2011 г. то е с 11% по-ниско

Компании ▶ 15

Johnson & Johnson купува производителя на ортопедично оборудване Synthes

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Джулиан Асандж

79% от хората смятат, че създателят на Wikileaks Джулиан Асандж не е престъпник. Това показва проучване на общественото мнение в 24 държави на маркетинговата компания Ipsos. Две трети от анкетиранията са на мнение, че той не трябва да бъде съден. От края на миналата година сайтът публикува повече от 250 хил. секретни документа.

Губещ Стивън Елоп

Nokia с президент Стивън Елоп ще съкрати 4000 души и ще прехвърли още 3000 към Accenture, за да съкрати разходите си с над 1 млрд. EUR годишно. Проблемите на компанията се дължат на неспособността ѝ да се включи успешно на смартфон пазара.

Мнения

► По темата "Приватизацията на "Булгартабак" - повече социална, отколкото финансова"
► Преди 7-8 години БТ струваше около 200 млн. EUR, но парламентарната мафия на БСП-ДПС развали почти готовата сделка. Сега искат за БТ 100 милиона или малко повече. Но за тези 7-8 години ТЕ откраднаха милиони и си ги сложиха в джоба. Сами решете, кое е по-социално.

СССРейчо

Коментар

СНИМКА SHUTTERSTOCK

Държавата не е там, където е нужна

pari.bg Топ 3

1 Компания на Веселин Марешки изкупи дълговете на "Хизия" към "Актавис". Производителят на лекарства се отказва да съди дистрибутора заради неизплатени задължения.

2 САЩ разрешиха на американски компании да купуват петрол от либийските бунтовници. Правителството на САЩ промени санкциите си срещу Либия, като вече разрешава на американски компании да купуват петрол, газ и петролни продукти от либийските бунтовници, предаде БТА.

3 "Декотекс" отделя производството на ток в самостоятелно дружество. Ръководството планира продажба и отдаване под наем на част от машините и съоръженията на сливенската фабрика за килими.

Очаква се днес да се проведе поредният протест срещу високите цени на горивата. Тези протести обаче бавно и полека започнаха да видоизменят исканията си. Пускатки се по вълната на общественото недоволство, новопоявилото се гражданско сдружение и транспортните фирми решиха, че моментът е подходящ да поискат от правителството какво ли не - "да се намери механизъм за облекчаване на вноса", турските превозвачи да си връщат ДДС, ако зареждат в български бензиностанции, и някои откровено празни искания като "Създаване на подходящи условия за реализация на младите хора в България" (стр. 4-5).

Проблемът обаче не е в протестиращите - всеки е свободен да изразява както намери за добре каквито намери за добре идеи. Проблемът е в правителството, че реши активно да се включи в този разговор, който на моменти прилича на треторазрядна театрална постановка. Преговори,

Билиана Вачева
biliana.vacheva@pari.bg

” За тях по-важно е да “подпишат” на думи безсмислен мораториум, вместо да си размътят водата с обществените поръчки

мерки, мораториум... Всичко е забравено само три дни след като е гръмко обявено по "телевизора".

Проблемът е, че правителството хвърля енергия и усилия там, където пазарът сам може да се регулира. Единствената роля на държавата е да гарантира свободна конкуренция на този пазар. Последното изявление на Комисията за защита на конкуренцията обаче не дава надежди в тази посока. Първо беше необходима цяла година за анализ на пазара на горива, после срокът се скъси "до няколко месеца". Утре комисията може да съобщи, че срокът е 69 месеца, и никой няма да се изненада, защото никой не очаква реален резултат от комисията.

И докато държавата активно участва в празния шум по темата, тя е загърбила сфери, в които задължително трябва да се намеси. 85% от обществените поръчки са нагласени или манипулирани (стр. 6). Това

означава, че данъкоплатците не получават най-добрата услуга срещу най-малко пари. Това означава, че фирмите, които играят по правилата, може само да се надяват на печалбите на другите, които не играят по правилата. Това създава зависимости, политическа корупция, мафия. Това прави животът на всички ни по-лош.

Държавата всъщност се намеси в тази сфера. Подготви нов Закон за обществените поръчки, който изправи косите на бизнеса още преди да е внесен за обсъждане. Това може да ви се струва важно. На тях не им се струва важно. За тях по-важно е да "подпишат" на думи безсмислен мораториум, вместо да си размътят водата с обществените поръчки.

PS Мислехме да коментираме поредната гениална идея на земеделския министър Мирослав Найденов - "със закон да се разреши на бисити държавници да имат право на безплатен лоб". Но се отказваме, за да не изглежда, че министърът си има постоянна колонка.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лиляна АПОСТОЛОВА
4395802
liliana.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филпа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radianova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg
Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Радослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg

Елена ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg
Филип БУРОВ - 4395857
filip.burov@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg
Николай Вълканов - 4395860
nikolay.valkanov@pari.bg
Излука ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg

Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

„Наистина сделката с „Кремиковци“ е доста мистериозна. Оттук нататък слагаме фирмата под постоянен мониторинг. По-интересното е как тази фирма без никаква история получи такъв голям заем

► Директорът на НАП Красимир Стефанов по повод продажбата на „Кремиковци“ на фирма на един месец

Гост-коментатор

Една спортна зала ни делеше от изпълнение на бюджетните изисквания на ЕС

Георги Ангелов,
ikonomika.org

„През голяма част от времето правителството не изпълняваше бюджетните си обещания. Обещаваше балансиран бюджети или малки дефицити, а по-късно решаваше да раздуе разходите и дефицитите

Тези дни Евростат обяви данните за бюджетния дефицит за 2010 г. В тях нямаше нещо неочаквано, тъй като Министерството на финансите още преди седмица публикува същите данни. Все пак съобщението на Евростат е повод да погледнем отново към бюджета.

Както си спомняме, правителството обеща балансиран бюджет както за 2009, така и за 2010 г. И в двете години обаче има бюджетен дефицит - и то свръхдефицит по европейските правила. Всъщност през 2009 и 2010 г. имаме най-лоши фискални показатели от хиперинфлацията насам.

Бюджетният дефицит през 2009 г. е 4.7% от БВП, а за 2010 г. е 3.2% от БВП по европейската методология. Общо за двете години натрупаният бюджетен дефицит е 5.5 млрд. лв. Т.е. 5.5 млрд. лв. повече, отколкото правителството беше обещало.

Това вероятно е най-важното в случая - през голяма част от времето правителството не изпълняваше бюджетните си обещания. Обещаваше балансиран бюджети или малки дефицити, а по-късно решаваше да раздуе разходите и дефицитите. В крайна сметка именно различията между обещанията и действията създадоха най-голям проблем на страната. Инвеститорите и кредиторите се страхуват от дефицитите, но още повече се страхуват от неяснотата в бюджетната политика.

Когато има голяма несигурност какво точно прави правителството, тогава трудно може да се очаква инвеститорите да се тълпят към страната. Съответно не е учудващо, че инвестициите намаляваха толкова дълго време. Обратно, в други страни правителствата правеха точно това, което обещаваха да направят, и съответно бързо си възвърнаха доверието на инвеститорите.

Все пак данните за 2010 г. изглеждат по-добре от заложеното в актуализирания бюджет - 3.2% бюджетен дефицит е само малко над границата за свръхдефицит на ЕС (3%). Грубо казано, само 141 млн. лв. ни деляха от изпълнение на бюджетните изисквания на ЕС. При 5.5 млрд. дефицит за 2 години и при 27 млрд. лв. бюджет годишно 141 млн. лв. са смешна сума, която можеше да се спести без никакъв проблем (спортната зала струва почти толкова).

Само 141 млн. лв. разходи трябваше да спести правителството и България щеше да избегне задейването на процедура по свръхдефицит срещу страната. Съответно без процедура по свръхдефицит България можеше да влезе във валутния механизъм ERMII и да задейства влизането ни в еврозоната. А както видяхме от примера на Естония, доверието, премахването на свръхдефицита и приближаването към еврозоната се отразиха много позитивно върху икономиката.

Накратко, ако правителството беше замразило строителството на спортната зала през 2009 г., сега вече икономиката щеше да се е възстановила и бюджетът щеше да има достатъчно пари да построи не една, а цели 30 спортни зали.

старши икономист в „Отворено общество“

Ловци на цени

► Шофьор на цистерна е зазрял за табелата "Празен", докато чака да натовари с гориво близо до Москва. След като руският премиер Владимир Путин наложи горен праг на цените, производителите предпочетоха да увеличат износа и така световният производител № 1 на петрол осъмна с дефицит за горива

СНИМКА REUTERS

В броя четете още

Компании и пазари ► 13

Наемите на първокласни офиси в София поевтиняваха с 8% за година

Опаковки ► 20-23

Производители планират съкращения заради такса „торбичка“

Избори 2011

Светослав Малинов

Румел Христов

► Симпатизантите на десницата ще избират между Светослав Малинов от ДСБ и Румел Христов от СДС за общ кандидат-президент на Синята коалиция. Двете партии не се договориха за една от двете номинации. Вероятно през май ще има предварителни избори, на които всеки ще може да гласува

ДЗИ

ДЗИ

- 1 месец БОНУС за застраховка „Имущество“ – застраховате вашия дом за 12 месеца и получавате покритие за 13!
- Безплатен здравен пакет от злополука към всяка сключена застраховка „Живот“ – ДЗИ „Актив+“ или ДЗИ „Старт+“!
- Специален подарък за всички, които сключат застраховки „Имущество“ и „Живот“ в периода на кампанията!

www.dzi.bg

ДЗИ СЕМЕЙСТВО

* Промоцията важи само за физически лица (без ЕТ) за полици „Пожар и групи опасности“ и „Застраховка за дома“, сключени в периода 01.04.-30.06.2011.

Протест на общо основание

Освен по-ниски цени на горивата протестиращите днес разшириха обхвата на исканията си - по-добра икономическа обстановка, възможности за реализация и какво ли още не

Протестите за горивата са на път да се превърнат в мащабен митинг срещу управляващите и обстановката в страната по принцип. Организаторите на днешния протест - Гражданска организация „Против високите цени на горивата в България“ и сдружение „СИЛА“, твърдят, че се разграничават от всякакви политически сили и интереси, както и че няма да правят преврати. Исканията им обаче изместиха първоначалния фокус от високите цени на бензина и дизела към състоянието на икономиката, инфлацията, липсата на работни места и т.н. Това се очакваше, тъй като още при предходните инициативи имаше хора, които не бяха наясно защо точно са на улицата.

Идеология на протеста

Всички предложения и искания ще бъдат подробно описани и внесени в Министерския съвет. Това каза за в. „Пари“ заместник-председателят на сдружение „СИЛА“ Чавдар Здравков. По думите му горивата като основно тяхно искане ще се запазят, но се появяват още поводи за гражданско недоволство. Протестиращите ще се обединят около идеята държавата да започне да функционира нормално и да бъде повишен жизненият стандарт на хората. Именно тези идеи са запалили и председателя на Национал-

ното сдружение на българските превозвачи Красимир Лалов. Според него няколко браншови организации ще подкрепят протеста, защото хората, които представляват, преди всичко са граждани, а после представители на бизнеса. По думите на Лалов гражданското общество тепърва прохода в България, затова има нужда от подкрепа, за да отстоява своите цели. Той уточни, че браншовите организации, които ще протестират днес, подкрепят искането за свободна търговия с горива, но застават и зад идеята за повече възможности за реализация на младите.

Писане в последния момент

Днес трябва да стане ясно какви и колко са исканията на протестиращите. Вчера трябваше да бъде уточнен окончателният вариант на

текста, който ще бъде внесен в Министерския съвет. „Със сигурност ще се настоява за пълна либерализация на вноса, пълна прозрачност на фирмите, които са вносители“, коментира зам.-председателят на „СИЛА“ Чавдар Здравков. Той заяви, че либерализацията на вноса ще освободи пазара, а това от своя страна ще сваля цената на бензина и дизела. На сайта на гражданското общество е записано, че се очаква намаляване на цените на горивата до 2 лв. с ДДС. Според Здравков трябва да се знае кога, какви количества горива са внесени и от кого. За целта трябва да се направят публични регистри с всички фирми, които да се публикуват на сайта на някое от ресорните министерства. По думите му ще се настоява за отпадане на изискването бензинът и дизелът да се държат в акцизни складове.

„Може да се прави заявка в Министерството на финансите и да се плати предварително количеството, което ще мине през границата. След като се внесе, цистерните ще може директно да отидат към крайния търговец. Според Здравков обаче за целта е нужно да се вземат мерки за премахване на корумпираните служители на гранична полиция. „СИЛА“ не разполага с експерти, които да кажат доколко едно или друго настояване е реално и икономически обосновано. „Разчитаме на приятели и хора, които ни подкрепят във „Фейсбук““, каза зам.-председателят на сдружението.

За световния мир

Не само засягащи, касаещи проблемите с горивата ще бъдат описани в текстовете за МС. „Трябва да се премахнат петролните и енергийните монополи, за да може да се отпусне пазарът и да се създадат по-добри условия за всички“, категоричен е Здравков. Поради тази причина гражданската организация настоява да присъства в контролни органи като Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) и Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР). Така щяло да има повече светлина върху дейността на регулаторите. Протестиращите искат и създаването на реални работни места от държавата.

Вече няколко пъти превозвачи и граждани излизаха в почти всички градове на страната да протестират срещу високите цени на горивата

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

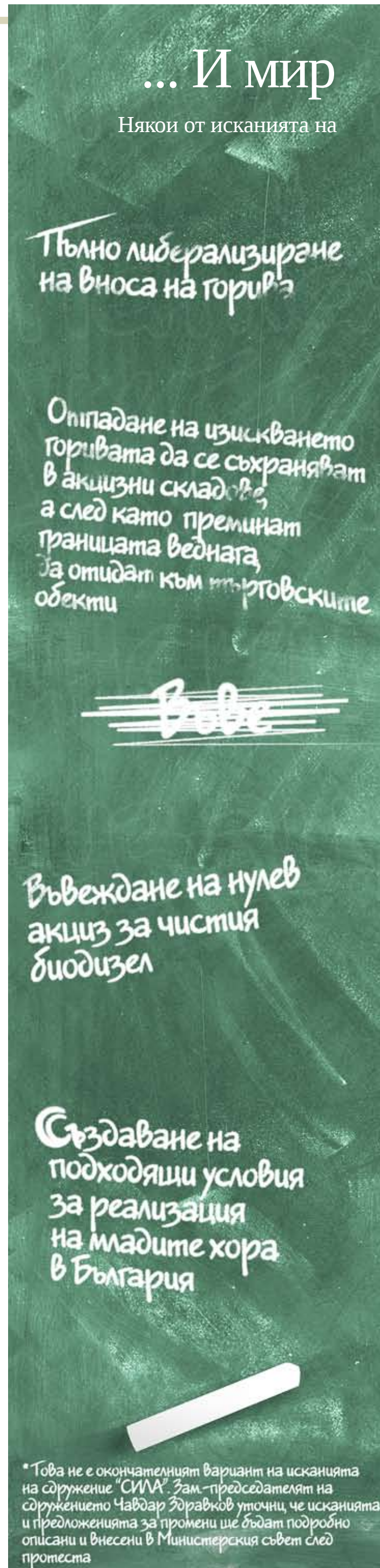
Елина Пулчева

Държавата работи по нашите предложения, за това не можем да протестираме

Миналата седмица нашите предложения бяха внесени в Министерския съвет и разгледани от експерти в присъствието на министър-председателя Бойко Борисов. Тъй като решаването на проблемите, които бяхме очертали, се беше забавило, ние написахме протестно писмо до премиера, в резултат на което дойде и тази среща. С представители на администрацията беше съставен и подписан протокол. След това започна и работата по някои от нашите предложения - на второ четене в парламента на закона за ВЕИ беше одобрена промяната за биогоривата (смесването с биодизел отпадна до края на годината - бел. ред.); стартира и работата по връщането на ДДС на турските превозвачи. Тепърва ще се търсят и възможности за улесняване директния внос на горива. Не мисля, че е нормално, след като тези неща са подписани, ние да участваме в протестите днес. Разбираме, че това са промени, които не може да станат веднага - от днес за утре. Ако обаче видим, че предложенията ни не се реализират по някаква причина, си запазваме правото да реагираме по-късно.

Койчо Русев,
председател на Съюза на организациите в автомобилния транспорт (СОАТ) и Националната транспортна камара и член на управителния съвет на Асоциацията на българските предприятия за международен транспорт и пътищата (АЕБТРИ)

ПО ЦЕЛИЯ СВЯТ

протестиращите от сдружение „СИЛА“

Намаляване цените
на горивата с до 2 лв. с ДДС

Прозрачност
на разпределението
на вносителите на пазара
на горива

~~Намаляване цените~~

В регулаторните органи
в страната, каквито са
КЗК и ДКЕВР, да се включват
граждански организации
и организации на потребителите

Ако КЗК установи наличие
на монопол, да направи пълна
проверка на „Лукойл-Нефтохим“

Да бъдат посочени елементите
при ценообразуването и дялът
им в крайната производствена
цена

Освобождаване на икономиката
от петролните и енергийните
монополи

Създаване на реални
работни места

У НАС | **НОВИНИ** | 5

КЗК рязко съкрати срока за проверка за картел при горивата

До няколко месеца комисията ще може да каже дали има такъв, твърди нейният председател Петко Николов

До няколко месеца Комисията за защита на конкуренцията ще има ясна картина за пазара на горива и ще обяви дали сред участниците на него има картел. Това каза председателят на КЗК Петко Николов, с което рязко съкрати обявения от него срок от поне една година. В същото време той обясни, че всички проверки за картел досега са продължавали поне година - година и половина.

Форсиране

Заради недоволството от растящите цени на горивата в началото на месеца КЗК започна анализ на пазара. Преди десет дни транспортният министър Александър Цветков поиска комисията да се произнесе до седмица,

Председателят на КЗК Петко Николов е на мнение, че е малко вероятно да има картел

на което Петко Николов отговори, че подобни анализи траят около година и че не е сериозно да се очакват резултати по-рано. В сряда Николов обясни, че антимонополният орган вече е събрал всичката необходима документация

и до 3-4 месеца ще има ясна картина. „Комисията работи усилено, за да можем до няколко месеца да приключим, но не може да се излезе с решение за един месец. След като получим цялата информация, до няколко месеца можем да я обработим, да направим своите изводи и да ги обясним“, каза той.

Значението на резултата

Още в края на миналата седмица Николов коментира, че според него при толкова наситен пазар е малко вероятно да има картел. Сега той призова комисията да бъде оставена да работи и отбеляза, че каквото и да е решението - че има или че няма тайни споразумения, то няма да бъде прието от никого. При предишната проверка през 2009 г. КЗК не откри картел при горивата и първоначално не искаше да повтаря проверката толкова скоро, но започна заради обществения натиск.

**NEXT
GENERATION**
МЕНИДЖЪРИ ОТ НОВ ВИД

Пари

КОНКУРС ЗА МЛАДИ МЕНИДЖЪРИ И ПРЕДПРИЕМАЧИ. КАНДИДАТСТВИЯ НА WWW.PARI.BG

” Все по-често се сблъскваме със случаи, при които възложителите включват в основата и документацията определени участници в процедурата. Нарушават се принципите на честна и лоялна конкуренция между всички участници

Теменужка Петкова, директор на Агенцията за държавна финансова инспекция

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

85% от обществените поръчки са с нарушения

Сметната палата се споразумя с КЗК и АДФИ за съдействие за изчистване на лошите практики

Картежните споразумения при обществените поръчки са най-честото нарушение, обясни председателят на Сметната палата Валери Димитров. Проверка на палатата е установила, че нарушения има при 85% от процедурите. “Много често това е свързано с опитите да се манипулират процедурите”, коментира Валери Димитров. Той допълни, че търговете се обезсмислят, защото участниците са свързани помежду си и така няма състезателен принцип. В същото време данъкплащателите плащат много повече, отколкото би трябвало, ако процедурите се провеждат по правилата.

1000

►обществени поръчки на стойност 220 хил. лв. изобщо не са извършени

Сериозни пробойни Данните на Агенцията за държавна финансова инспекция също показват сериозни нарушения. По думите на директора на агенцията Теменужка Петкова за последните четири години са проверени 5500 процедури, като при 60% от тях са установени нарушения. Открити са и 1000 поръчки на стойност 220 хил. лв., които изобщо не са проведени. Петкова обясни, че причината за това е, че се нарушават принципите на лоялна конкуренция между различните участници. А възложителите умишлено допусkali свързани лица да участват в процедурите.

При тръжните процедури има най-много нарушения. Председателят на Комисията за защита на конкуренцията Петко Николов заяви, че виновни за това са възложи-

телите, които допускат определени участници в процедурите.

Споразумение за по-добра работа

За да се подобри работата по обществените поръчки и да се намалат нарушенията, Сметната палата, Комисията за защита на конкуренцията и Агенцията за държавна финансова инспекция подписаха споразумение за сътрудничество. Целта е да се подобри връзката между трите институции, които имат различни правомощия. “Ще може да уеднаквим практиките си и да подобрим изразходването на публичните средства”, обясни Теменужка Петкова. По думите ѝ това споразумение ще помогне за уеднаквяване на практиките на трите институции и подобряване на цялостната работа.

Рагослава Димитрова

Томислав Дончев: Търсим гаранции срещу злоупотребите

По новия проектозакон за обществените поръчки продължава да се работи и проблемните моменти ще се изчистят, увери министърът по еврофондовете

“Стоя зад думите си, че принципът на вътрешните, или т.нар. in-house поръчки ще бъде разписан само ако се намерят ясни механизми, които да гарантират, че с него няма да се злоупотребява, в противен случай този текст ще отпадне.” Това каза министърът по еврофондовете Томислав Дончев по време на обществено обсъждане на новия проектозакон за обществените поръчки с представители на бизнес организации. Дончев увери, че проектът не е окончателен и към момента по него се правят и ще продължат да се правят корекции, така че дискуссионните моменти да бъдат изчистени.

Представителите на бизнес организацията приветстваха много от промените в новия проектозакон, като увеличаването на правомощията на Агенцията за обществени поръчки при контрола, опростяването и ускоряването на процедури-

те и по-голямата гъвкавост. Те обаче са на мнение и че проектът не решава основни проблеми като факта, че голяма част от поръчките са предрешени и се изготвят така, че да ги спечели конкретна фирма.

Проблемът in-house

Представителите на бизнеса единодушно посочват обаче като най-сериозен проблем в проектозакона именно вътрешните поръчки, които позволяват на институциите да възлагат без конкурс поръчки на държавни или общински фирми, които са тяхна собственост. Това според тях ще убие конкуренцията и ще доведе до още по-големи злоупотреби и корупция от вече съществуващите. “Имаме чувството, че се опитват да въведат нещо, без да имате ясна идея какво ще се случи”, каза Камен Колев от Българската стопанска камара. Позицията на камарата е, че е по-добре този принцип да отпадне напълно.

Друга позиция представи обаче председателката на сдружението на общините в България Гинка Чавдарова. Тя обясни, че от гледната точка на възложител вижда полза от вътрешните поръчки, защото има дейности, които са крайно

непривлекателни за фирмите и никои не се явява на конкурсите.

Контрол

“Обмислят се няколко варианта, които да гарантират, че с вътрешните поръчки няма да се злоупотребява. Един от тях е да се разпишат конкретни случаи, в които са разрешени in-house поръчките като третиране на битови отпадъци и някои комунални услуги - снегочистване, сметосъбиране, или пък да се опишат случаи, в които са забранени”, каза Дончев. Друг вариант според него е да може да се търси оценка от Комисията за защита на конкуренцията за всеки конкретен случай. Последният вариант бе критикуван от зам.-председателя на БСК Камен Колев. Той посочи, че това ще доведе до огромно забавяне на изпълнението на поръчките, докато новият законопроект е добър именно с това, че опростява и ускорява процедурите. “Трябва да се подходи много внимателно, защото ние сме царе в това да превръщаме изключенията в правило”, добави и Иван Бойков от Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ).

Ани Когжаиванова

Гинка Чавдарова, НСОБ

Иван Бойков, КРИБ

Камен Колев, БСК

” Вътрешните поръчки понякога са нужни, защото има проблемни сфери. Например при конкурс за извозване на деца до училище не се явява нито една частна транспортна фирма

” In-house поръчките трябва да се ограничат задължително поне за строителния сектор. Ние сме крале в това да превръщаме изключенията в правило

” Всяка четвърта-пета поръчка минава без обявление, т.е. не подлежи на контрол. Това винаги е свързано с корупция и злоупотреби. Агенцията трябва да проверява всички тези случаи

На изток от XXI век

Или колко голяма е пропастта между активното гражданско общество и някои висши кадри в държавата

Земеделският министър Мирослав Найденов в сряда лансира поредната си разбунваща страстна идея, а именно да се направят законодателни промени, с които хора на висши ръководни държавни постове да имат право на безплатен протоколен лов. Това изказване на министъра идва като отговор на проверката, която парламентарната комисия за борба с корупцията започна на ловните трофеи на президента Георги Първанов. Сигналът дойде от еколога Стефан Аврамов, който поиска да разбере с какви средства президентът е заплатил доста скъпите трофеи, които притежава като запален ловджия.

Едва ли някой си е представял обаче, че това ще доведе до опит да се узаконят уж останали в миналото привилегии за управляващата класа вместо до санкции или поне демонстрация на някаква морална позиция от страна на управляващите. Логично изказването на министъра предизвика бурна реакция в социалните мрежи и форумите на онлайн медиите, публикували „новината“, и показа реално колко голяма е пропастта между разбиранята на активното гражданско общество и част от висшите кадри на държавата. „Ловната клика, която ни управлява“, по думите на някои от тях, е в пълен противовес на навигациите на Запад.

Прав е министърът, смятат потребителите в мрежата - ловът е един вид протоколна дейност. Но не в страните членки на Европейския съюз, а в едни други държави, от които вече двадесет годи-

ни опитваме да се разграничим. Ловът отдавна не е сред дейностите, които западно-европейските политици и бизнесмени практикуват. Тенденцията от години е точно в обратна посока - да се грижим за животните, да ги пазим и защитаваме. И напротив, убиването за „удоволствие“ е пътят към съспендирането на политическата кариера или имиджа на една компания. Примерите ги има дори и у нас.

Интересно е как министър Найденов успява да представи узаконяването на привилегирования лов като контрапункт на изпадането в зависимост от „спонсори“. Разбирането, че е нещо нормално държавни глави да ловуват „по протокол“, и то ползвайки привилегията да го правят безплатно, ни връща в епоха, която интернет активните хора наричат „кубадиновска“. Силно на изток от XXI век.

Ани Когжаиванова

„ Крайно време е да напишем ние в България някакви правила. Министър-председателят, президентът и шефът на Народното събрание би трябвало да имат определена безплатна квота, ако например дойде друг държавен глава, който трябва да бъде заведен на лов. А не да се чудят кой да плати, да се търсят някакви спонсори и да се изпада в зависимост. Мисля си, че това е коректният начин. Знаете, че ловът, въпреки че е скъпо удоволствие, е един вид част от протокола, той се практикува и от държавни глави, и от кралски особи

Мирослав Найденов,
министър на земеделието и храните

@ От мрежата

ГЕРБ обеща безплатен лов за държавните ръководители! Ура, да живеят! За съжаление ловът на държавни ръководители няма да е безплатен!

~ Асен Генов

Пенчо Кубадински одобрява. Браво, Миро, сега въведи и квота от винпрома да има да се черпят с хубав мавруд гостите и просто равен няма да има...

~lol

Направо да се въведе правото на „първа нощ“ за президента и премиера

~Dimiter Dimitrov

Така да, и при Тошо беше така - идваха рубладжии да ловуват. Давай, Миро!

~Тони

В момента в много страни гонят президентите и премиерите от власт с пушки. Може би и това трябва да го напишем у нас като част от протокола

~Jubal harshaw

Колкото повече земеделският министър и подопечният му шеф на Агенцията по храните говорят, толкова по-добре. Иначе ще изглеждат умни и електоралната единица пак ще гласува за тях

~Нервната Акула

Защо? Пак ли ще има по-равни? Това сме го живели вече!!!!

~Alexander97

Твърдо НЕ, НЕ и пак НЕ! Как може въобще да им хрумне в днешно време чак законово да прокарат такива „екстри“? Back to the USSR

~Xmmtm

За проститутки също може да се помисли! България е богата страна и може да си го позволи. Канада не е такава и затова всичко е платено

~Canada Dry

Нека уточни и квотите: за президента толкоз вълци в Симитли, за премиера толкоз мечки в Централен Балкан

~4ardafon

Това изказване е едно от най-големите разочарования, които са ми поднесли ГЕРБ. „В много страни ловът е част от държавния протокол...“ - да, много са - Казахстан, Туркменистан..., в Африка сигурно половината диктатори обичат лова. Проблемът е, че сме 21 век и едва ли някой иска президент и премиер с пушка на рамото и омазан с кръв. Намерете си някакво друго хоби

~emil_

Най-доброто и цивилизовано решение, в духа не на 13 или 16 век, а на 21 век, е да се забрани ловуването за властниците.

И при встъпването си в длъжност да попълват декларация за отказ от подобна по принцип отбрателна дейност

~лов

Група на Европейска банка за развитие

ПОКАНА

ЗА УЧАСТИЕ В ПРОЦЕДУРА ПО ИЗБОР НА БАНКИ ПАРТНЬОРИ НА „НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ ЕАД ПРИ РЕАЛИЗИРАНЕ НА ГАРАНЦИОННА ПРОГРАМА В ПОДКРЕПА НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОТ СЕКТОР „РИБАРСТВО“ В РАМКИТЕ НА ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „РИБАРСТВО“ 2007 – 2013 г.

Основната цел на гаранционната програма е да се създадат условия за успешно финансиране на проекти по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство“ (ОПРСР) и за икономически растеж в сектор „Рибарство“.

Гаранционната програма е финансов инженерингов инструмент, отговарящ на изискванията на Регламент (ЕО) № 498/2007 на Европейската комисия (ОВ, 10.05.2007, L 120) за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета на Европа.

Някои от основните параметри на програмата :

- Покритие на 50% от вземанията на банката по главници/размер на банкови гаранции, договорни лихви и лихви за забава от страна на НГФ;
- Гаранциите са безплатни както за предприятията, които ще се ползват от тяхната подкрепа, така и за банките;
- 10-годишен срок на гаранциите;
- Банките ще имат предимство при събиране на вземанията при процедури за принудително изпълнение след обявяване на кредити за изискуеми и след плащане от страна на НГФ;
- Бързи и координирани от НГФ общи процедури с ИАРА, които да улеснят банките при вземане на решение за кредитиране или издаване на банкова гаранция за бенефициенти по ОПРСР.

В рамките на общата европейска политика подкрепата за предприятията от сектор „Рибарство“ заема важно място и считаме, че със съвместната ни работа ще можем да подпомогнем тяхното развитие в Република България. Чрез тази подкрепа ще осигурим на банките възможността да работят с успешно и динамично развиващи се предприятия, на които ще могат да предложат взаимно изгодно и пълно обслужване.

НГФ ЕАД ще избере 3 търговски банки за свои партньори при осъществяването на гаранционната програма в подкрепа на бенефициенти по ОПРСР, като избора ще бъде направен на конкурсен принцип след представяне на Вашите предложения. Срокът за депозирането им в офиса на НГФ ЕАД е 18.05.2011 година.

За допълнителна информация можете да се обръщате към:

- Светлин Статков, изпълнителен директор на НГФ ЕАД, тел. 02 9306 317, e-mail: statkov.s@bdbank.bg и
- Деян Калъпчиев, ръководител на отдел „Връзка с наредители и бенефициенти“, тел. 02 9306 218, e-mail: kalaptchiev.d@bdbank.bg

Бюджети на килограм

Сметната палата възобнови дискусиата за пълното въвеждане на т.нар. програмно бюджетирание и прекратяване на безразборното харчене от държавата

Министерството на финансите подготвя промени в Закона за устройството на държавния бюджет. Целта е да се въведе докрай програмното бюджетирание на министерствата, обясни председателят на Сметната палата Валентин Димитров. От финансовото министерство коментираха, че по този закон се работи отдавна, но окончателната му трансформация ще настъпи, когато се приемат новите бюджетни регулации, които се подготвят от Европейската комисия, и трябва да бъдат приложени от всяка страна членка на съюза. По идеята за програмно бюджетирание на министерствата или, иначе казано, финансиране, при което бюджетът е обвързан с конкретни резултати, се говори отпреди близо 10 години. До момента обаче тази схема все още не работи, а председателят на Сметната палата обясни, че се харчат огромни средства без резултати.

Сбъркана схема

Най-общо идеята е, че парите от бюджета не трябва да се отпускат на общи основания, а при доказани работещи програми на структурите, които се разпореждат с тези средства. Одитите на Сметната палата през последните години показват, че отпуснатите по дадено перо средства почти винаги се изхарчават докрай, а резултатите са много далеч от целта. При нормално

действащо програмно бюджетирание такива програми би трябвало да бъдат съкратени, премахнати или най-малкото реструктурирани. Такива оценки обаче не се правят, а след чертата се оказва, че огромни по размер средства отиват на вятъра.

Една от причините да не работи схемата на програмното бюджетирание е липсата на стратегическо планиране. По думите на бившия зам.-министър на финансите Любомир Дацов стратегическо планиране има единствено в Министерството на финансите. Според икономистите липсват отчетност и воля от страна на министерствата. Връзката между данните и анализа на ефективността липсва и това пречи на ефективното програмно бюджетирание. По думите на Лъчезар Богданов от "Индъстри Уоч" данните се вземат, записват се в колонките на документите за програмните бюджети, без обаче да се гледа как работи програмата. "Досега не се е случвало някой да си признае, че програмата не работи добре. За да се подобрят нещата, всяка програма трябва да бъде сročна и да защитава съществуването си", обясни икономистът от Института за пазарна икономика Петър Ганев.

Политическата игра на думи също не липсва. Любомир Дацов посочи, че при сегашното управление няма

как да се въведе програмното бюджетирание, защото то се прави на основата на делегиране и децентрализация. "Тук нещата са лидерски", допълни той.

Липса на интерес

Според Валери Димитров една от основните причини голямото харчене да продължава почти незабелязано е търпимостта на хората. "Обществото въобще не се интересува за какво са изхарчени парите и какви резултати са постигнати", обясни Димитров.

Пробойна има и в административният състав - повечето хора са свикнали да работят по старите схеми, а от системата на програмното бюджетирание разбират много малко хора. Според Любомир Дацов това са не повече от 10 души, а те са наясно с методологичната част.

Обясненията и на Сметната палата, и на бившия зам.-министър на финансите Дацов са, че това е тежък процес, който изисква повече време. Във Франция, както и в Съединените щати, за 100-процентовото му въвеждане се е работило около 6-7 години. В България обаче този период е вече 10. Надежда обаче не липсва. По думите на Валери Димитров промените в Закона за устройството на държавния бюджет трябва да влязат в сила до 2 години.

Рагослава Димитрова

Няма политика на бюджетиранието, а само обща формулировка

Програмното бюджетирание е въпрос на култура.

Проблемът е как да се справим с културния шок - как с по-малко пари да се постигне повече. Това е въпрос на организация и на административен капацитет и настройка на цялото общество. Администрацията от 2002 г. досега натрупа опит. Но това е един труден процес. Трябва да се каже какво трябва да се направи, да се определят парите и да бъдат ясни резултатите.

Последните години имаше резултат в Министерството на финансите, но като цяло нещата са негативни.

Любомир Дацов,
бивш зам.-министър на финансите

Трябва да има стратегическо планиране. С изключение на Министерството на финансите стратегическото планиране не съществува. При програмните бюджети политиката трябва да се свърже с парите. Един от големите проблеми е, че няма политика, а

има обща формулировка. Този вид бюджетирание е проблем от две страни - политиката и капацитета на хората. Тук трябва, като поставиш една цел, да делегираш и да децентрализираш изпълнението. При сегашното управление няма как да работи децентрализацията.

ята. Сега Министерството на финансите изпраща указания, но се казва, че това е проформа. Не вярвам да се постигне сега.

Правилно е бюджетът да се разпределя от гледна точка на резултатите. Този метод изисква силна административна система - хора с капацитет за залагане на цели и стратегически отдел, който да определя финансите. Сега нито има воля, нито има идея. Това правителство има всичко необходимо, но не го прави. Начинът на правене на реформи е през парламента, но тук нещата са лидерски. □

Програмите се разкриват, за да се получат повече средства

Петър Ганев,
Институт за пазарна икономика

В момента се прави опит да се бюджетира програмно. Процесът не е овладян докрай. Разкриват се едни средства, за да се усвоят средства. Липсват детайли откъде идват парите. Ако целите не са постигнати, не се намаляват и парите. Парите трябва да следват

програмите. Дебатът е на ниво фактор и това колко пари ще има в нашето министерство. За да се подобрят нещата, всяка програма трябва да бъде сročна и да защитава съществуването си. Досега не се е случвало някой да си признае, че програмата не работи добре. □

” Не е въпросът в началото на годината да се получат пари, които до края на годината да бъдат изхарчени. Въпросът е, когато се предоставят средствата, да се знае защо са, а след това да се даде отчет на обществото за какво са изразходвани

Интервю Валери Димитров, председател на Сметната палата

Държавата харчи огромни средства без резултат

Министерството на финансите работи по промяна в закона за държавния бюджет

” **Разходите и харченето на публични средства трябва да бъдат обвързани с постигането на определени резултати**

► **Господин Димитров, защо досега не е въведено програмното бюджетиране докрай?**

- Правят се опити. Вече има история на програмното бюджетиране, но не е премахната старата бюджетна идеология на харченето на парите. Целта все още е да се получи колкото се може повече, без обаче да се гледат резултатите.

► **А работи ли се по промяна на закона за държавния бюджет?**

- Назрял е моментът за сериозни промени в устройствения бюджетен закон. Предстои да се направят промени, това е тема и на цяла Европа в момента. Министерството на финансите работи по промяна на закона и се надявам тя да бъде въведена до 1-2 години.

► **Какви по-конкретно трябва да бъдат тези промени?**

- Те трябва да бъдат в посока, че разходите и харченето на публични средства трябва да бъдат обвързани с постигането на определени резултати. Сега няма връзка между разходи и резултати. Изобщо не е ясен публично значимият резултат и се харчат огромни средства без ефект. Ако не се насочат парите с ясно измерими критерии за постигане на резултати и предоставянето на средства не се обвърже с това, обществото губи.

► **А идеята на това е да се спестят пари или?**

- Трябва да има ясно формулирани цели и резултати, които обществото иска да постигне, като харчи ресурса на данъкоплатеца, защото ресурсът му винаги е ограничен и трябва да се харчи за определени цели. Например добро здравеопазване, образование, но това трябва да е програмирано в Закона за устройството на държавния бюджет. Сега има такива текстове, но цялата идеология на бюджетирането не е съставена върху програмното бюджетиране. Дават се пари за постигане на резултати, харчат се парите, но ги няма резултатите.

► **А целите от кого трябва да се определят - от**

работни групи в министерствата и агенциите или на друго ниво?

- Целите се поставят от законодателната и изпълнителната власт и са на базата на определени средства.

Важно е да се знае, че разпоредителите с бюджетни средства трябва да си правят самооценка как се харчат парите и какво се постига с тях, защото не е въпросът в началото на годината да се получат пари, които до края на годината да бъдат изхарчени. Въпросът е, когато се предоставят средствата, да се знае защо са, а след това да се даде отчет на обществото за какво са изразходвани те. За съжаление това не се случва - обществото въобще не се интересува за какво са изхарчени парите и какви резултати са постигнати. Всеки се интересува от текущото, а постигнатото на база на минали бюджетни периоди не е важно. Харчат се огромни средства. Погледнато ретроспективно, никой не пита какво е постигнато с огромните разходи на Министерството на здравеопазването например.

► **Сметната палата ще одитира ли разходите на отделните министерства и програмите, по които работят?**

- Искаме да видим нещата и ще направим голям одит, който е насочен точно към програмното бюджетиране. Той ще помогне да се направят интересни изводи и диагноза точно какво се прави.

Някои министерства са по-напред в програмното бюджетиране, други изостават, но все още е рано да се дават оценки на отделните министерства, защото самият устройствен закон не дава ясна и добра основа на програмното бюджетиране. Проблемът е законов. Трябва да се смени философията на бюджетирането.

Рагослава Димитрова

Данните се отчитат, но не се анализират резултатите

Лъчезар Богданов,
"Индъстри Уоч"

Програмното бюджетиране е въведено. Но липсва отчетност и няма принципи, по които се правят, как се изпълняват програмите. Липсва воля от страна на министерствата. Иначе има указани правила, някои си правят правилно програмите. Големият проблем е, че липсват отчетността и механизъм как една програма да бъде прекратена, ако е

неефективна. Това е политическо решение, но трябва да има анализ. Отчетността я има на ниво данни и трябва да се променят нещата. Трябва да се вземат данните и да има извод дали дадена програма работи или не. Остава въпросът кой ще спре програмата, ако тя е неефективна. Отчетността сега я има само на ниво данни. ■

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

10^{-и}

Тенис турнир Chief Executive Open

30 април – 1 май 2011 г.

МАЛЕЕВИ
ТЕНИС КЛУБ

Топмениджъри се срещат на корта

Пари

За информация: 02/4395 848, 4395 850;
e-mail: events@pari.bg; web: events.pari.bg

С подкрепата на:

Медийни партньори:

Кандидатурата на Драги за управител на ЕЦБ поставя Меркел в трудна ситуация

► През февруари Драги обяви Германия за пример за другите нации, призовавайки за по-строги санкции при нарушения на бюджетното правило

СНИМКА BLOOMBERG

Никола Саркози притиска германския канцлер да последва примера на Франция и да подкрепи кандидатурата на италианеца

В сряда Франция подкрепи Марио Драги за управител на Европейската централна банка (ЕЦБ). Сега френският президент Никола Саркози оказва натиск на германския канцлер Ангела Меркел да последва примера му, съобщава Bloomberg.

Саркози подкрепи кандидатурата на Драги след признаци, че това ще бъде изборът и на Германия. Същевременно лидерът на най-голямата европейска икономика Ангела Меркел все още не е изразила предпочитанията си за наследник на Жан-Клод Трише. Изборът на кандидат за тази длъжност може да се окаже свързан с опозицията на Германия по отношение спасителните

мерки за страните, изпаднали в дългова криза. Със спасяването на Португалия цената, платена от страните от еврозоната за финансови помощи, набъбва на над 250 млрд. EUR. Меркел може да бъде критикувана в страната си, ако заложи на избора на юноевропейец от страна, хронично затънала в дългове и инфлация.

Според Юрген Михелис, главен икономист в еврозоната, Меркел е изправена пред дилема. "Въпросът е дали може да лансира италианец начело на ЕЦБ като гаранция за стабилност на германското общество", казва Михелис.

Непрекъснатият девет години мандат на Трише приключва на 31 октомври. Драги се оказва на челна позиция, след като германецът Аксел Вебер се оттегли през февруари. Според запознати финансовият министър на Германия Волфганг Шойбле вижда Драги като най-вероятен следващ президент на ЕЦБ.

Качествен човек

Саркози отхвърли предложението, че националната принадлежност ще попречи на кандидатурата на Драги. "Ние го подкрепяме не защото е италианец, а защото е качествен човек", заяви Саркози на брифинг с италианския министър-председател Силвио Берлускони в Рим. "Това може да бъде много добър знак за Италия, която вероятно има съмнения за позицията си в Европа."

Според изказването на Саркози въпрос на време е Меркел да даде подкрепата си за Драги. "Когато Аксел Вебер се оттегли, от Германия зависеше да се появи с алтернатива, която да заслужава доверие, но тя не го направи. Не мога да си представя Саркози да изказва такива твърдения, без да е имал предварително разговори с Меркел", казва Никола Ябло - професор по политическа икономика от Johns Hopkins University.

Говорителят на Меркел Щефен Зайберт заяви,

че европейските лидери ще вземат решението си през юни и изявления ще бъдат направени своевременно.

Да поговорим за Германия

Драги се обърна към политиката на Германия за справяне с инфлацията като знак, че разбира очаквания скептицизъм. На 13 април той заяви, че финансовата политика все още е "гъвкава", дори след като ЕЦБ повиши лихвения си процент през този месец.

През февруари той обяви Германия за пример за другите нации, призовавайки за по-строги санкции при нарушения на бюджетното правило. Той обеща да подсуши финансовата стабилност.

Според специалисти Драги е кандидат, с когото всички печелят. Той може да обедини Северна и Южна Европа, да наложи строги мерки и да успокои по-ортодоксалните умове.

Кампанията за избор на

наследник на Трише съответства на първоначалната неохота на Меркел да помогне на Гърция и отказа ѝ да се присъедини към обединените военни сили в Либия. Тези ходове може да са задълбочили недоволството от Германия. Освен това множеството германски банки в Гърция са признак, че страната също има интереси там, въпреки че се противопостави на финансовата помощ.

Финансов регулатор

Драги, който е възпитаник на Масачузетския технологичен институт, е работил в Световната банка и в Goldman Sachs Group Inc. Той е и председател на Борда за финансова стабилност, който наблюдава развитието на стандартите за банковата система, за да се подсили регулаторната рамка в глобален план.

Другите кандидати включват Ив Мерш от Люксембург, Ерки Лийканен от Финландия и Нут Велинк от Холандия.

Ако бъдат избрани Мерш, Лийканен или Велинк, малките страни ще останат с между три и шест места в управителния съвет на ЕЦБ, а Франция няма да има представител след напускането на Трише. Изборът на Драги най-вероятно ще означава излизането от управителния съвет на ЕЦБ на италианеца Лоренцо Бини Смаги, чието място ще бъде дадено на Франция.

Берлускони се е съгласил да подкрепи френския кандидат за член на управителния съвет на банката. Вероятните кандидати са Ксавиер Муска - началник на екипа на Саркози, и Жан-Филип Котис - ръководител на френската статистическа служба.

Според специалисти е възможно Меркел да подкрепи кандидатурата на Драги. Въпросът е дали ще изиска някаква компенсация за това, или ще предпочете да се намеси в полза на кандидат от северна страна. □

Стойност

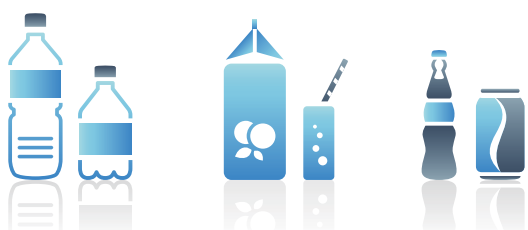
212

► Литра на глава от населението е оптимистичната прогноза за консумацията на безалкохолни у нас през 2011 г.

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Пазарът на безалкохолни забавя спада си

Най-засегнато от кризата остава потреблението на натурални плодови сокове и нектари и за първите три месеца на 2011 г. то е с 11% по-ниско

Пазарът на безалкохолни напитки през първото тримесечие на 2011 г.

► Кой как се променя

Бутилирани води	▼ -4%
*натурални минерални	▼ -2%
*трапезни	▼ -4%
*газирани	▼ -5%
*в галони от 19.5 л	▲ +2%
Газирани напитки	▼ -7%
Негазираните напитки	▼ -5%
Натурални плодови сокове и нектари	▼ -11%
Енергийни и спортни напитки	▼ -5%
Студен чай	▲ +6%

► Газираните безалкохолни са сред прогуктите с по-висок спад

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Общото потребление на безалкохолни напитки за първото тримесечие на 2011 г. е намаляло с 5% до 272 млн. литра, показват данните на Асоциацията на производителите на безалкохолни напитки в България (АПБНБ). Данните обаче показват забавяне в намаляващия темп на консумацията на безалкохолни напитки, тъй като за същия период на 2010 г. понижението беше 7%.

“Безалкохолните запазват лидерска позиция сред всички търговски марки напитки на българския пазар с близо 62% дял, който в последните години непрекъснато расте”, коментира данните Милчо Бошев, председател на АПБНБ.

При бутилираните води потреблението е с 4% по-ниско, или с 4 млн. литра

под постижението през миналата година.

Минимален спад за минералната вода

Намаляло е потреблението в основните групи бутилирани води - при натуралните минерални води с 2%, при трапезните с 4%, а при газираните води с 5%. Единствено водите в галони от 19.5 литра бележат ръст от 2%.

“Нашите наблюдения показват, че се свива консумацията на вода по заведенията, но пък в същото време се увеличава потреблението на вода в големи опаковки за вкъщи”, коментира изпълнителният директор на “Девин” Цветан Лъжански. “Отчитаме понижението на пазарния дял от 30 на 37% в последните години”, обясни той.

По-ниски със 7% за три-

месечието са продажбите на газирани напитки. Това означава, че българският потребител е консумирал 8 млн. литра по-малко от същия период на 2010 г. Намалена консумация се отчита при всички категории газирани напитки. При негазираните напитки - с ниско плодово съдържание, разтворими и разреждащи се, потреблението за първите три месеца е намаляло общо с 5%.

Кой иска натурален сок

Най-засегнато от кризата остава потреблението на натурални плодови сокове и нектари. За първите три месеца на годината то е с 11% по-ниско и се равнява на 2 млн. литра по-малко от предходната година.

“Пазарът ще продължи

да се свива и през 2011 г.”, твърди Лъжански. По думите му “Девин” очаква да удвои продажбите си в сегмента и да заеме около 1% чрез дистрибуцията на соковете “Гранини”, които са в най-високия ценови сегмент. “Намаляхме цената с 20% през миналата година”, обясни добрите очаквания Лъжански.

Суровините диктуват цената

По думите му суровините от началото на 2011 г. обаче са поскъпнали рязко и големите играчи на този пазар едва ли могат да си позволят спад на цената. “По-скоро ще вървят към понижаване на процентното съдържание на плодове, а това не е добра перспектива пред пазара”, обясни Лъжански.

Консумацията на напит-

ки от групата “енергийни и спортни” е намаляла с 5%, докато спадът за същия период на миналата година беше 15%, показ-

” Нашите наблюдения показват, че се свива консумацията на вода по заведенията, но пък в същото време се увеличава потреблението на вода в големи опаковки за вкъщи

Цветан Лъжански, изпълнителен директор на “Девин”

ват данните на АПБНБ.

Напитките от групата “Студен чай” са единствените, при които се отчита ръст от 6% в сравнение със същия период на 2010 г.

Студеният пазар удря потреблението

Най-силно отражение върху потреблението на безалкохолни напитки дава свитият “студен” пазар. Това е секторът, в който през последните години бяха направени най-много инвестиции както в производствената сфера, така и в развитието на пазара.

Оптимистичната прогноза, която АПБНБ прави за края на 2011 г., е потреблението на глава от населението да остане на нивото от предходната година, или 212 литра.

Мирслав Иванов

Събирането на дългове - игра по правилата

Фирмите за управление на вземанията настояват за нормативна база и регистър на неизрядните длъжници

Ако свързвате събирането на дългове със силни момчета със "здрави" аргументи, значи сте изостанали от събитията с около едно десетилетие. Днес този бизнес е не само прозрачен и легален, но и все по-популярен. Има и изключения, които все още разчитат на средства от едно по-старо време и вредят на имиджа на другите в бранша. Затова сериозните компании предлагат да се изготви нормативна база, която да регулира дейността в сектора и да наложи етични норми на работа. От решаващо значение за успеха на бизнеса пък е създаването на работещ кредитен регистър. Около това мнение се обединиха участниците в дискусиата "Ефективните агенции за събиране на вземания в България - легитимни пред закона и прозрачни в дейността си", която беше организирана от b2b Media и Българската търговско-промишлена палата.

Срещу групировките

Дейността на компаниите за управление на вземанията в момента се регулира само от общото законодателство и няма специална нормативна база. Това позволява на длъжниците да се "измъкват", което затруднява работата на колекторите. В същото време приемането на нормативен акт ще регулира допустимите мерки и реда на събиране на задълженията, каза Васил Тошев, управляващ съдружник в "Еф Ес Джи Консултинг". Според него е необходимо да се изготви регламент за сертифициране на колекторите и да се отнемат лицензите на тези, които нарушават етичните норми. Контролът върху тази дейност може да се осъществява от специално създадена комисия. Необходимо е да има и санкции за злоупотреби, добави той. Все още има фирми, които използват заплахи по телефона, за да събират дългове. Това създава лош имидж и на компаниите, които спазват правилата и етичните норми, посочи наскоро в интервю за в. "Пари" управителят на "ЕОС Матрикс" Райна Тодорова.

Създаването на нормативна база ще облекчи дейността на колекторите, чиято работа е да наме-

рят решение за събиране на дълговете с най-малко разходи. Съдебното събиране е много по-неефективно и скъпо. Регулирането на извънсъдебното събиране на задълженията ще облекчи и работата на съдилищата, посочи Васил Тошев. Опитът на държавата също показва, че стимулирането на доброволното плащане дава по-добри резултати от принудителното съби-

ране. "Общо 2.5 млрд. лв. бяха събрани през 2010 г. чрез телефонни обаждания, покани и напомняния на длъжници, докато средствата от принудително събиране са около 125 млн. лв.", каза зам. изп. директор на Националната агенция за приходите Димана Митева.

Бизнес и етика

В момента легалните компании в този бизнес

прилагат свои вътрешни етични кодекси и провеждат обучение на служителите си за работа с клиенти. Някои от тях, като "Сайкъл Кредит" и "ЕОС Матрикс", са част от международни групи с дълга практика в управлението на вземания. Други, като "Фронтекс" и "Еф Ес Джи Консултинг", са български дружества, които залагат на познаването на местния пазар и манта-

литет. "Целта ни е не да тормозим длъжниците, а да създадем мост между кредитора и длъжника, не да влошаваме техните отношения, а да ги засилим", посочи Васил Тошев. "ЕОС Матрикс" разполага с ноу-хау за събиране на вземанията, така че клиентът да не остане обиден", коментира Райна Тодорова. "Прилагаме всички законни методи като телефонни обаждания,

кореспонденция и съдебно събиране", каза управляващият партньор във "Фронтекс" Тихомир Тошев. "Сайкъл Кредит", която е част от гръцката Cycle Credit, си партнира основно с банки и лизингови компании. Клиенти на агенциите за събиране на вземания често са и застрахователни дружества, търговци на дребно и едро, телекоми, фирми за комунални услуги. Посредничество при уреждането на дълговете на Националната здравноосигурителна каса към аптеките и болниците е една от услугите на "Еф Ес Джи Консултинг". "ЕОС Матрикс" предлага и изкупуване на вземанията. "Цената на услугата е много различна и се определя на базата на анализ на събираемостта, като варира между 2 и 30% от сумата", каза Райна Тодорова.

По-склонни да използват услугите на агенциите за управление на вземанията

„Целта ни е не да тормозим длъжниците, а да създадем мост между кредитора и длъжника“

Васил Тошев,
управляващ съдружник в "Еф Ес Джи
Консултинг"

„Прилагаме всички законни методи като телефонни обаждания, кореспонденция и съдебно събиране“

Тихомир Тошев,
управляващ партньор във
"Фронтекс"

100-160

► млрд. лв. са междуфирмените дългове в България. Създаването на регистър на длъжниците ще даде по-ясна представа на компаниите с кого работят

10

► са активните компании за събиране на вземанията в България, които имат по-голяма история и клиентска база. Точна информация не може да се обобщава, тъй като няма браншова организация

СНИМКА SHUTTERSTOCK

са международните компании. Те имат практика да се фокусират върху основния си бизнес и да възлагат страничните дейности като събирането на задълженията на специализирани фирми, обясни Васил Тошев. Като цяло културата на бизнеса да ползва услуги по управление на вземанията е ниска, добави Тихомир Тошев.

Кой стои срещу теб

Смята се, че банките имат най-много вземания, но всъщност проблемът е най-голям при бизнеса. Няма точна статистика каква е междуфирмената задълженост, но оценките варират между 100 и 160 млрд. лв., посочи Тихомир Тошев. Според него голяма част от фирмите, които ще фалират тази година, ще стигнат до тази ситуация, защото не са управлявали добре вземанията си и не са преценили на кого да продадат продуктите и ус-

лугите си. "Много е важно да знаеш кой стои срещу теб. Липсата на превенция отчасти е причина за ръста на междуфирмената задълженост", категоричен е Васил Тошев. Затова изключително важно е да се изготви работещ регистър на длъжниците. Той може да бъде разделен на две - за фирми и за физически лица, като се определят критериите за включване в него. Регистърът би бил полезен и на държавата, смята Диана Митева. "Липсата на работещ регистър е в ущърб на цялата икономика", посочи Райна Тодорова. Наличието на информация за неизрядните длъжници ще помогне на компаниите по-добре да избират партньорите си и да си гарантират редовни плащания, които да им осигуряват средства за инвестиции и развитие на бизнеса, единодушно бяха участниците в дискусиата.

Излика Филипова

Наемите на първокласни офиси поевтиняват с близо 8%

Анализ на Forton сочи, че делът на незаетите площи е нараснал до около 30%, след като нови 40 000 кв.м излязоха на пазара в София

Наемните нива на първокласни офис площи в София през първото тримесечие на 2011 г. отбелязват понижение с 2% спрямо предходното тримесечие и 7.7% на годишна база, показва анализ на Forton International. Нивата на доходност от първокласни имоти в столицата остават непроменени - около 10%, сочи проучването.

В същото време обемът на всички завършени офис площи в столицата е достигнал 1.354 млн. кв.м, след като нови 40 000 кв.м излязоха на пазара през първото тримесечие на 2011 г.

Сезонът на преместванията

"Първокласните помещения, които излизат сега на пазара, на практика поставят нови стандарти в предлагането на офис площи. Наличието на подобни възможности, както и доброто съотношение между цена и качество са основна причина за релокацията на редица компании", коментира

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Владислав Кайзеров, мениджър "Офис площи" във Forton International. "Преместванията, които са основна част от сделките на пазара, съчетани с високото ниво на ново предлагане, обясняват нарастващия дял на свободни площи", посочи още той.

Площите в процес на изграждане и през това тримесечие запазват обема си от края на 2010

г. Около 560 000 кв.м в София очакват своето финализиране, като 135 000 кв.м от тях ще влязат в експлоатация до края на 2011 г. Очакванията някои инвеститори да забавят откриването на проектите си, докато си осигурят по-висока заетост, остават актуални.

Наемателите все по-активни

От Forton отбелязват, че

наемателите стават по-активни в търсенето на по-качествени офис площи при по-добри условия за наемане. Около 10 000 кв.м са отдадените през първото тримесечие на 2011 г. офиси, сочат данните на компанията. Тъй като тези сделки са преди всичко резултат от релокация обаче, процентът на незаетите площи през тримесечието е нараснал и в момента е около 30. ▣

ЗЕМЕДЕЛЦИТЕ МОГАТ ДА ПОЛУЧАТ ФИНАНСИРАНЕ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА МАЛКИ И СРЕДНИ СТОПАНСТВА

ЕВРОПА НИ ПОМАГА ДА МОДЕРНИЗИРАМЕ ЗЕМЕДЕЛИЕТО

Вие имате малко или средно земеделско стопанство, обработвате земя или отглеждате животни и искате да сте по-конкурентоспособни? Сега може да получите до 7500 евро по мярка 141 „Подпомагане на полупазарни стопанства в процес на реструктуриране“ за петгодишен период. Безвъзмездната финансова помощ се предоставя по Програмата за развитие на селските райони 2007-2013 г. Възползвайте се от безплатните услуги на Националната служба за съвети в земеделието към Министерство на земеделието и храните за изготвяне на вашите проекти. Обадете се на кратък номер *AGRO (*2476) или на 070012476 /на цената на един градски разговор/ и ще получите безплатна консултация, както и повече разяснения по Програмата. Допълнителна информация може да намерите и на сайта на Програмата за развитие на селските райони www.prsr.government.bg.

Проекти по мярка 141 ще се приемат от 4 април до 29 юли и от 31 октомври до края на 2011 г. в областните дирекции на Държавен фонд „Земеделие“.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Програма за развитие на селските райони (2007-2013)
Министерство на земеделието и храните

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони: „Европа инвестира в селските райони“

„ЕВРОПЕЙСКИ ПАРИ ЗА БЪЛГАРСКОТО СЕЛО“

“ФеърПлей Пропъртис” разсрочва дълговете си

Компанията ще предложи на облигационерите си да се удължи с емисията дълг и прогнозира тежка половина на 2011 г.

Един от водещите фондове за инвестиции в недвижими имоти “ФеърПлей Пропъртис” АДСИЦ ще съсредоточи действията си през 2011 г. в понижаване на задлъжнялостта си чрез разсрочване на кредити и облигации. Това стана ясно на пресконференция след годишното общо събрание в дружеството.

Акционерите са гласували да предложат на облигационерите емисията дълг на дружеството да бъде разсрочена с 36 месеца, да се въведат амортизационни плащания, а годишната лихва да се покачи с 0.5 процентни пункта. Освен това компанията е пред подписване на договори за разсрочване на главнични плащания и по банков заем.

Загържане на плащанията

“Целта е през 2011 г. да задържим общите си дългови плащания на 6 млн. EUR, колкото плащаме и в последните години, а по план трябва да платим 13 млн. EUR”, обясни изпълнителният директор на “ФеърПлей Пропъртис” АДСИЦ. По думите му дългът е усвоен преди кризата с на-

гласите, че ще може да бъде обслужван безпроблемно, но ситуацията на пазара на имоти се е променила доста и компанията трябва да нагласи финансовите си потоци според условията.

Общо ще бъдат предоговорени 7.7 млн. EUR, като над половината са кредити към банки. Част от договорите по тяхната отсрочка вече са подписани.

“Очаквам първото полугодие на 2011 г. дори да е по-тежко, отколкото предишните години, а евентуално по-добри данни може да има в края на годината”, призна Моравенов.

Освен затагането на заемното финансиране дружеството не планира привличане на финанси от капиталовия пазар заради ниските цени на акции. Това определя и по-внимателната политика при инвестирането и развитието на проекти.

Инвестиции

“Ще заложим на консервативна стратегия по отношение на инвестициите, като средствата, които ще се вложат, ще идват единствено от реализирани продажби главно от комплекса

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

►Ще заложим на консервативна стратегия по отношение на инвестициите, каза Маню Моравенов

“Санта Марина”, уточни Моравенов.

Той обаче не отхвърли и варианта дружеството да се раздели с части или цели свои проекти, на които не залага основно в момента, каквито примерно са проектите на компанията в София в квартал “Малинова долина” и проект в Пловдив.

“Можем да се разделим с тях при икономически смисъл, като това не значи на печалба”, подчерта Моравенов.

Все пак основният източник на финанси за дружес-

твото си остава базираният в Созопол комплекс “Санта Марина”. “Не очакваме там да имаме спад в сделките, като дори в края на годината може да има и леко покачване в цените.” Комплексът ще бъде и с приоритет при инвестициите на дружеството, като ще продължи развитието на III етап от него.

Източници на финансиране

Останалите източници на финансиране ще бъдат сделки с апартаменти от проекта на “ФеърПлей Про-

пъртис” АДСИЦ в Черноморец, където от началото на годината има 2 продадени апартамента. Продажби се очакват и в Банско след смяната на маркетинга на проекта там. “Оптимизацията на проекта в Банско се изразява в промоционални цени, включително и пакетни продажби в Созопол и Банско”, обясни Моравенов. Имотите в Банско се продават на себестойност или дори на лека загуба.

“Насочваме се просто към раздвижване на замразени инвестиции, които да ни носят все пак някаква ликвид-

ност”, обясни Моравенов.

Като инвестиции освен “Санта Марина” ще остане и проектът в Паничище, където ще бъдат вложени около 600 хил. лв. Там обаче компанията има постройки от едва 1000 кв. м.

На общото събрание акционерите във “ФеърПлей Пропъртис” АДСИЦ са решили да разпределят 112 хил. лв. от печалбата си като дивидент, което е над 90% от резултата за разпределение. Финансовият резултат е загуба от 2.8 млн. лв. заради обезценката на активи.

Мирослав Иванов

“Булгартабак”: Легалният пазар на цигари се е свил с нови 30% през първото тримесечие

Държавният холдинг отчита неконсолидирана печалба от 1.3 млн. лв.

Бандеролният пазар на тютюневи изделия се е свил с близо 30% през първите три месеца на 2011 спрямо същия период на 2010 г., показват данните на държавния холдинг “Булгартабак”. В доклада за дейността към отчета за тримесечието от предложено за приватизация дружество отчитат, че през първите три месеца на годината “се запазват високи нивата на нерегламентирана

търговия с тютюневи изделия”. Продажбата на цигари без бандерол пък е повсеместна и обхваща цялата страна.

Печалбата се увеличи

Всички тези констатации очевидно не са попречили на дружеството да подобри финансовия си резултат на индивидуална база. Според представените пред БФБ данни “Булгартабак” отчита за тримесечието на 2011 г. печалба от 1.3 млн. лв. спрямо загуба от 1.7 млн. лв. за същия период на миналата. Приходите от продажби се

повишават до 7.07 млн. лв. спрямо 4.4 млн. лв. за същия период на 2010 г.

От доклада за дейността става ясно, че през последното тримесечие на 2010 г. съветът на директорите на “Булгартабак холдинг” е решил да замести “Плевен БТ” като страна по договорите за изкупуване на тютюн. Успоредно с това изкупните цени на широколистия тютюн са били повишени.

Обявените данни показват, че холдингът е изкупил 3830 т тютюн от реколта 2010 г. за 13.6 млн. лв.

Ангажиментите за изку-

пуване на български тютюн изненадващо се оказаха с основна тежест при оценката за избор на бъдещия купувач според обявените във вторник от Агенцията за приватизация и следприватизационен контрол критерии.

Вътрешен пазар

През първото тримесечие компанията показва понижаване на реализираните на вътрешния пазар цигари. “Булгартабак холдинг” отчита, че от началото на годината е започнало производството на нов формат цигарени опаковки с по 10 къса в тях. Това е

формат, който заради намалената покупателна способност на населението показва ръст и вече е с пазарен дял от 7%, отчитат от “Булгартабак”.

“Положителният тренд в пазарната активност на дружеството и последователните мерки за финансова дисциплина оказват благоприятно влияние върху устойчивата му ефективност и конкурентоспособност през първите три месеца на годината”, посочват от “Булгартабак холдинг”. От компанията отчитат намаление на разходите за персонал с около 4%.

Мирослав Иванов

1.3

►млн. лв. е печалбата на “Булгартабак холдинг” за първото тримесечие на 2011 г.

7.07

►млн. лв. са приходите от продажби на холдинга за отчетния период

Johnson&Johnson купуват Synthes за 21.6 млрд. USD

Очаква се финализирането на сделката да стане през 2012 г.

Американската компания Johnson&Johnson (J&J) ще купи швейцарския производител на медицинско оборудване за ортопедични заболявания Synthes Inc., съобщава агенция Bloomberg.

Сделката се оценява на 21.6 млрд. USD, като J&J ще плати 181.7 USD за всяка една от акциите на Synthes. Това е с 8.5% над крайната им цена, обявена в петък.

Покупко-продажбата е одобрена от бордовете и на двете компании, а придобиването ще осигури на J&J водеща роля в производството на оборудване, предназначено за лекуване на травми. Договореностите между двете компании обаче са обект на обстояни проучвания от страна на антитръстовите регулатори в САЩ и Европейския съюз. Очаква се сделката да бъде финализирана през втората половина на 2012 г.

Synthes има в наличност 2 млрд. USD. С изключе-

ние на този капитал покупката ще струва около 19.3 млрд. USD, обясняват от компанията. Пазарната стойност на J&J е оценена на 177.7 млрд. USD, с което се нарежда на второ място в света по продажби на медицински продукти.

Бизнес цели

„Ортопедичният пазар, който се оценява на 37 млрд. USD в глобален мащаб, би бил важен двигател за растеж на Johnson&Johnson“, обяснява главният изпълнителен директор на американското дружество Бил Уелдън.

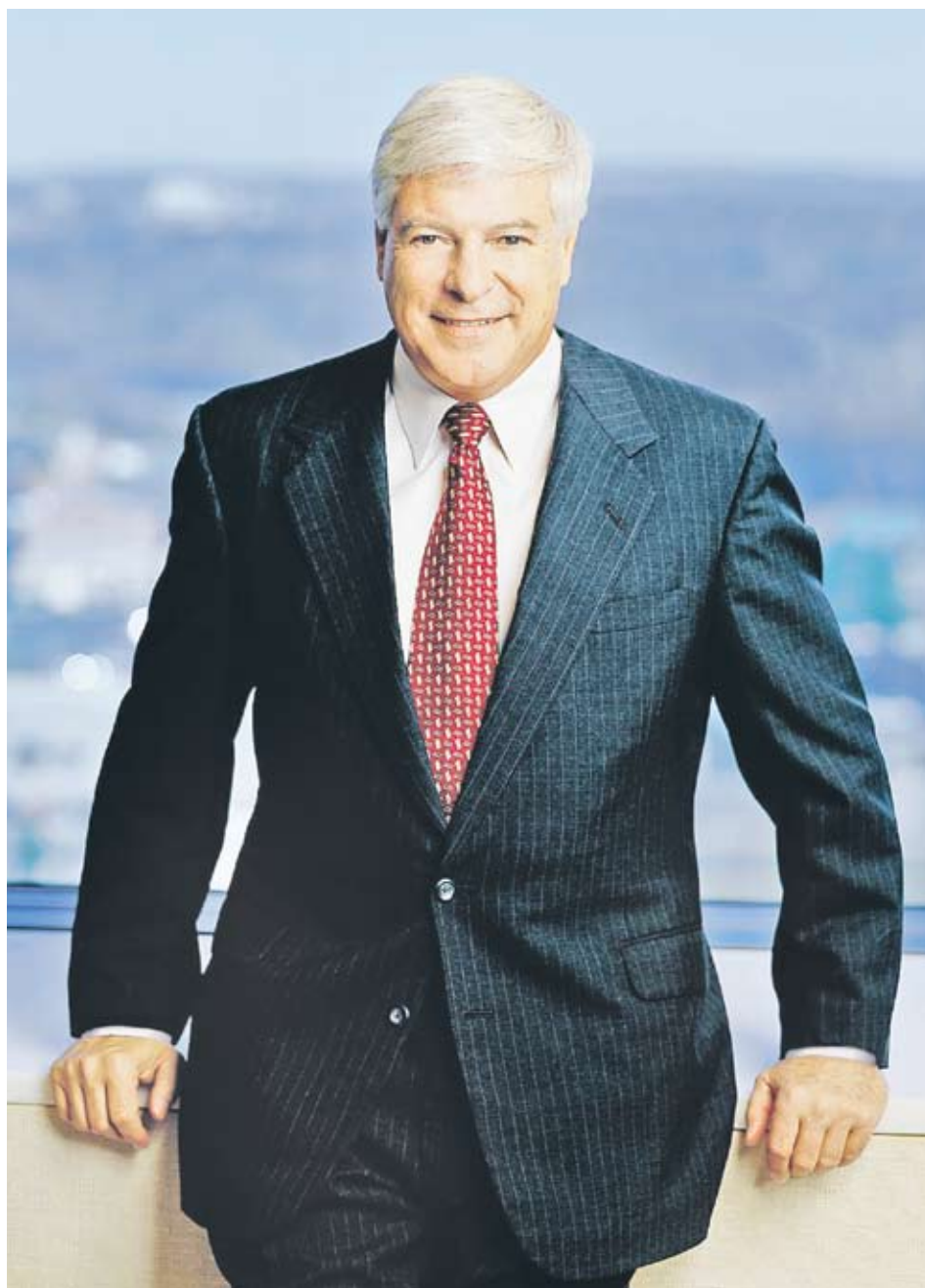
Придобиването няма да повлияе на прогнозата за печалба на J&J тази година, а само „скромно“ ще се отрази върху приходите, казват от компанията. Покупката ще даде на J&J възможността да придобие 50% от пазара за медикаменти и продукти за лечение на травматологични заболявания. Отделно от това Synthes е с оперативен марж от 35%, който е най-високият сред производителите на медицинско оборудване, по-висок и от този на J&J.

Сделката оценява Synthes 11.2 пъти над прогнозираната печалба преди данъци, лихви и амортизация за тази година. При придобиването на компании за медицинско оборудване през последните години е плащана цена средно 11.5 пъти над печалбата, сочат данните на Bloomberg.

Бъдещи планове

J&J планира още да обедини Synthes с компанията производител на медицинските изделия за гръбначна хирургия и лечение на костните счупвания DePuy, както и да купи Smith&Nephew, най-голямото име на пазара за изкуствени бедра и колени. Тази информация е дал източник, запознат с плана, който обаче отказва да се идентифицира, защото дискусиите за намеренията на J&J засягат частни интереси.

Според статистиката при реализиране на покупката на Synthes нейният председател и основател Хансйорг Вис може да стане най-богатият човек в Швейцария, надминавайки милиардера в биотехнологичния бизнес Ернесто Бергарели.

► Ортопедичният пазар, който се оценява на 37 млрд. USD в глобален мащаб, би бил важен двигател за растеж на Johnson&Johnson, обяснява главният изпълнителен директор на американското дружество Бил Уелдън

СНИМКА BLOOMBERG

Credit Suisse изпревари конкурента си Barclays по ръст на печалбата

Основните приходи на банката идват от инвестициите ѝ в активи с фиксирана доходност

Credit Suisse обяви рекордни тримесечни приходи от инвестиционно банкиране, като задмина съперника си Barclays, чиито резултати постраднаха от колебанията на пазарите, съобщи Reuters.

Инвеститорите наблюдават зорко резултатите на банките за първото тримесечие на годината, като ги считат за барометър за резултатите до края на годината. Първата четвърт обикновено е най-силната за инвестиционното банкиране.

Да надбягаш съперника

Втората най-голяма швейцарска банка по активи обяви 8% ръст на приходите си от инвестиционна дейност до 5.4 млрд. USD след поредица от слаби тримесечия. Сега активите ѝ с фиксиран доход започнаха да носят плодове.

СНИМКА BLOOMBERG

В същото време Barclays обяви приходи от инвестиционната си „ръка“, с 15% по-ниски спрямо съответния период до 3.3

млрд. GBP. Спадът спрямо предходното тримесечие разочарова инвеститорите и акциите на банката спаднаха с 5%.

Приходите на американските конкуренти слабо се покачват спрямо слабите резултати от края на миналата година, но остават

под нивата от съответното тримесечие заради сътресенията в Северна Африка и Япония и затрудненията в еврозоната.

Разлика в погхога

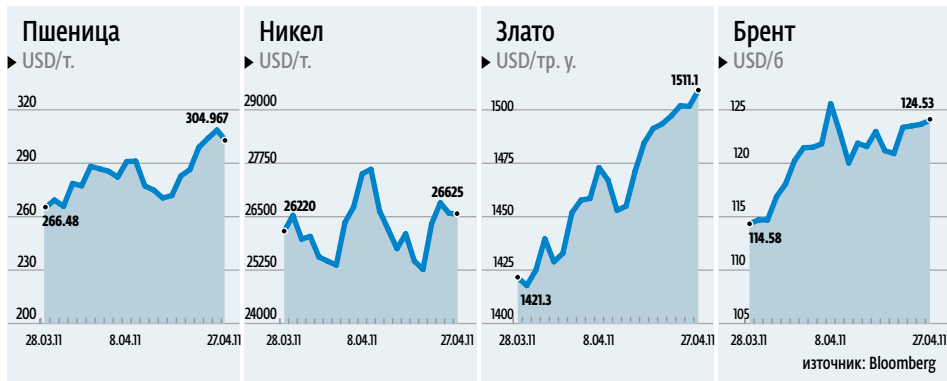
Главният изпълнителен директор на Credit Suisse заяви, че агресивната стратегия на инвестиции в активи с фиксирана доходност се е отплатила и това се вижда от резултатите на банката, които са малко над планираното.

И докато Barclays спечелиха от вложенията си в акции и консултантския си бизнес, всяка от които дейности им донесе близо 10% ръст в приходите, основният източник на приходи - активите с фиксирана доходност, спадна с 22%.

„При нормални икономически условия бихме генерирали приходи от 3.6-3.7 млрд. GBP. С оглед на геополитическите проблеми и природните бедствия показваме устойчиви резултати,“ заяви Рич Ричи, зам. изпълнителен директор на Barclays Capital на пресконференция.

Другият основен съперник на Credit Suisse - UBS, вече повиши очакванията във вторник, казвайки, че инвестиционният бизнес на банката се справя по-добре от очакваното през първото тримесечие.

16 ПАЗАРИ

Курсове за митнически оценки

Валута	Код	За	Стойност
Currency	Code	For	Rate
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,39642
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,31666
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,40808
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,53447
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,11137
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,01012
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62271
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,24834
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,77503
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,6491
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,25456
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,58854
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,90775
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,08525
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,70934
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,22973
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75935
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,15289
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,5682
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,47856
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,02421
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,18825
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,83997
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,7512
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,88561
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,18993
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,09362
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,56927
ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,88126
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,38358
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	1,99991
ЕВРО	EUR	1	1,95583

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден, който се използва през следващия календарен месец, освен ако не бъде заменен от курса определен по чл. 91 от ППЗМ. Курсовете са валидни до 24.00 часа на 30.04.2011 г.

Курсове на чуждестранни валути

Валута	Код	За	Стойност	Разлика
Currency	Code	For	Rate	Difference
ЕВРО	EUR	1	1,96	0
АВСТРАЛИЙСКИ ДОЛАР	AUD	1	1,44203	0,00297
БРАЗИЛСКИ РЕАЛ	BRL	10	8,53813	-0,00933
КАНАДСКИ ДОЛАР	CAD	1	1,40022	-0,00392
ШВЕЙЦАРСКИ ФРАНК	CHF	1	1,51779	-0,00663
КИТАЙСКИ РЕНМИНБИ ЮАН	CNY	10	2,04782	-0,00193
ЧЕШКА КРОНА	CZK	100	8,10337	-0,01211
ДАТСКА КРОНА	DKK	10	2,62323	0,00028
БРИТАНСКА ЛИРА	GBP	1	2,20649	0,00187
ХОНГОНГСКИ ДОЛАР	HKD	10	1,71573	-0,00588
ХЪРВАТСКА КУНА	HRK	10	2,65911	0,00003
УНГАРСКИ ФОРИНТ	HUF	1000	7,38634	-0,00866
ИНДОНЕЗИЙСКА РУПИЯ	IDR	10000	1,54589	-0,00149
ИЗРАЕЛСКИ ШЕКЕЛ	ILS	10	3,90120	-0,01830
ИНДИЙСКА РУПИЯ	INR	100	3,00043	-0,00507
ИСЛАНДСКА КРОНА	ISK			0,00000
ЯПОНСКА ЙЕНА	JPY	100	1,62094	-0,01670
ЮЖНОКОРЕЙСКИ ВОН	KRW	1000	1,23304	-0,00101
ЛИТОВСКИ ЛИТАС	LTL	10	5,66448	0,00000
ЛАТВИЙСКИ ЛАТ	LVL	1	2,75741	0,00000
МЕКСИКАНСКО ПЕСО	MXN	10	1,15237	-0,00137
МАЛАЙЗИЙСКИ РИНГИТ	MYR	10	4,47671	-0,00215
НОРВЕЖСКА КРОНА	NOK	10	2,51118	-0,00274
НОВОЗЕЛАНДСКИ ДОЛАР	NZD	1	1,07392	-0,00255
ФИЛИПИНСКО ПЕСО	PHP	100	3,08661	-0,00654
ПОЛСКА ЗЛОТА	PLN	10	4,97743	0,00582
НОВА РУМЪНСКА ЛЕЯ	RON	10	4,80123	-0,00130
РУСКА РУБЛА	RUB	100	4,81139	0,00296
ШВЕДСКА КРОНА	SEK	10	2,18861	-0,00262
СИНГАПУРСКИ ДОЛАР	SGD	1	1,08176	-0,00258
ТАЙЛАНДСКИ БАТ	THB	100	4,44911	-0,01401
НОВА ТУРСКА ЛИРА	TRY	10	8,75915	-0,01572
ЩАТСКИ ДОЛАР	USD	1	1,33340	-0,00465
ЮЖНОАФРИКАНСКИ РАНД	ZAR	10	2,00501	0,01000
ЗЛОТО (1 ТРОЙ УНЦИЯ)	XAU	1	2009,26000	-2,59000

Обменни курсове на чуждестранните валути към лева за 28.04.2011 година. Тези курсове се основават на чл. 29, ал. 2 от Закона за БНБ и референтните курсове на ЕЦБ за съответния ден, и се прилагат за целите на статистическата и счетоводната отчетност.

Котировки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Ем. сп. (млн)	ЦМ	От началото на годината (не се анюализира)	Сп. начално отклонение	За последните 12 мес.	От началото на публ. през. (анюализирана)	Начало на публ. презареждане
Автора Капитал АД	Смесен - балансиран	5.1313	5.3366	5.0287	3.20%	14.19%	1.85%	-18.48%
Автора Кепитъл - Балансиран	фонд в акции	7.8509	8.1649	7.6939	3.89%	12.11%	15.90%	-7.15%
Автора Кепитъл - Глобален	фонд в акции	10.2204	10.3737	10.6292	0.0000	0.18%	1.20%	1.37%
Автора Кепитъл Югославска Европа	фонд в акции	2.4118	2.4118	2.4118	7.76%	29.35%	-0.72%	-47.88%
Автора Кепитъл Югославска Европа	Смесен - балансиран	2.8211	2.8211	2.8211	7.61%	25.89%	-1.25%	-41.29%
Автора Кепитъл Югославска Европа	фонд в акции	11.6957	11.6899	11.6724	1.90%	0.10%	6.44%	6.31%
Автора Кепитъл Югославска Европа	фонд в акции	11.3532	11.2967	11.1837	0.0000	4.68%	5.18%	4.94%
Автора Кепитъл Югославска Европа	фонд в акции	10.8785	10.8244	10.6620	0.0000	7.73%	13.20%	6.80%
Бенчмарк Асет Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	14.8728	14.7255	14.7255	8.68%	7.09%	10.05%	7.47%
Бенчмарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	9.2128	9.1216	9.1216	14.28%	12.19%	9.39%	-1.26%
Бенчмарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	3.9781	3.9387	3.9387	-9.11%	13.79%	-28.63%	-17.46%
Бенчмарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	8.3326	8.0899	8.0899	3.65%	12.77%	-1.08%	-6.36%
Бенчмарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	11.8213	11.4770	11.4770	4.88%	12.72%	2.89%	4.36%
Бенчмарк Асет Мениджмънт АД	фонд в акции	12.4770	12.4770	12.4770	1.70%	0.26%	6.98%	7.93%
Болкан Капитал Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	83.4116	83.4116	83.4116	0.86%	1.14%	0.02%	-3.74%
Болкан Капитал Мениджмънт АД	фонд в акции	50.8142	50.8142	50.8142	4.10%	1.90%	-0.23%	-11.10%
Болкан Капитал Мениджмънт АД	фонд в акции	64.9633	64.9633	64.9633	0.56%	3.19%	-4.02%	-9.83%
Борчел Мениджмънт Компани ЕАД	фонд в акции	100.5246	99.0280	99.0280	2.31%	2.98%	-2.53%	-0.05%
Борчел Мениджмънт Компани ЕАД	Смесен - балансиран	77.8365	76.5777	76.5777	-1.84%	1.45%	-6.61%	-6.73%
ДСК Управление на Активи АД	фонд в облигации	1.3540	1.3480	1.3480	2.00%	0.64%	5.72%	5.71%
ДСК Стандарт	Смесен - балансиран	1.14946	1.14258	1.14258	4.71%	4.08%	6.21%	2.55%
ДСК Стандарт	фонд в акции	0.82879	0.81648	0.81648	7.40%	9.00%	6.06%	-3.76%
ДСК Стандарт	Смесен - консервативен	0.77716	0.7752	0.7752	2.95%	2.95%	6.51%	-7.80%
ДСК Стандарт	Смесен - консервативен	1.07012	1.06691	1.06691	1.27%	0.32%	3.13%	3.39%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	104.2232	103.1920	103.1920	4.38%	6.66%	0.11%	0.68%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	107.5435	106.4735	106.4735	6.32%	6.32%	-2.23%	1.32%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	90.3520	89.0068	89.0068	6.76%	9.28%	-1.16%	-0.58%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	127.5507	127.5507	127.5507	0.32%	7.98%	7.21%	31.02007
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - консервативен	95.7431	95.3606	95.3606	0.96%	1.95%	3.48%	-1.37%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	110.3579	109.7158	109.7158	1.91%	0.25%	5.87%	5.39%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	102.9922	101.9725	101.9725	N/A	N/A	N/A	N/A
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	5.2667	5.2351	5.2351	8.26%	8.91%	8.01%	5.48%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	1.0933	1.0879	1.0852	15.43%	14.67%	6.97%	4.25%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	19.0425	18.9097	18.9097	7.97%	8.20%	3.50%	10.32%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	11.9073	11.7417	11.7417	9.97%	10.28%	1.27%	3.16%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	1.2055	1.1877	1.1877	5.94%	10.95%	-12.61%	1.78%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.8511	0.8385	0.8385	1.24%	16.99%	-0.11%	-3.79%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	1.0987	1.0825	1.0825	1.18%	10.55%	10.25%	2.34%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	132.6628	132.4645	132.2001	0.42%	3.09%	2.85%	5.76%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	14.7748	14.6285	14.6285	3.17%	8.04%	-0.91%	2.35%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.8153	0.8073	0.7993	5.95%	14.96%	3.44%	-4.40%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	870.9552	864.4393	864.4393	6.13%	4.26%	8.90%	-4.63%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	780.8101	774.9695	774.9695	6.05%	4.60%	8.30%	-8.08%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	11.7365	11.7365	11.7365	1.69%	1.01%	6.14%	3.10%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	136.1413	136.1413	136.1413	9.20%	6.17%	12.95%	4.06%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	8.4130	8.4130	8.4130	16.46%	11.70%	20.62%	-3.24%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	11.0404	11.0404	11.0404	6.10%	3.44%	9.85%	4.52%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	7.8919	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.5839	0.5810	0.5781	3.25%	10.53%	9.69%	-14.63%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	0.7813	0.7786	0.7759	2.50%	4.70%	4.25%	-7.03%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - консервативен	1.0336	1.0321	1.0306	2.47%	1.07%	5.54%	0.92%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	1.3076	1.3056	1.3036	1.79%	0.11%	5.90%	5.35%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	1.3219	1.3179	1.3139	1.24%	0.36%	4.99%	5.54%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	0.8888	0.8853	0.8818	2.09%	3.67%	2.47%	-2.35%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.6582	0.6549	0.6516	3.09%	6.52%	-0.76%	-7.94%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	0.7651	0.7621	0.7591	6.08%	5.72%	1.68%	-8.13%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	0.0000	0.0000	0.0000	N/A	N/A	N/A	N/A
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	1.0660	1.0649	1.0617	1.64%	0.20%	5.22%	5.09%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	1.2035	1.2035	1.2035	1.03%	0.17%	3.58%	3.73%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	1.0657	1.0498	1.0498	2.05%	3.63%	3.89%	0.98%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	8.3557	8.3557	8.3557	8.04%	9.42%	6.01%	-3.42%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	7.1944	7.1944	7.1944	9.16%	9.96%	6.15%	-6.18%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	2.9855	2.9855	2.9855	-0.37%	13.21%	-0.72%	-25.73%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - консервативен	10.2157	10.2157	10.2157	-3.23%	4.64%	-1.78%	0.90%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.7793	0.7755	0.7716	0.76%	0.76%	0.7524	1.33%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	0.4327	0.4306	0.4263	0.4263	0.4263	0.478	2.13%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	110.3853	109.0292	108.2156	4.92%	N/A	N/A	N/A
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	317.8568	316.9046	316.9046	1.25%	3.51%	0.21%	6.34%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	13.5854	13.3107	13.3107	2.60%	3.43%	1.54%	5.62%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	12.5189	12.1507	12.1507	3.91%	6.33%	1.27%	3.91%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	9.3129	9.0390	9.0390	5.88%	11.64%	4.86%	-1.64%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	21.8725	21.8725	21.8725	4.88%	5.43%	6.03%	2.55%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	6.8491	6.8491	6.8491	-1.44%	5.93%	3.99%	-9.24%
Елана Фонд Мениджмънт АД	Смесен - балансиран	8.1973	8.1563	8.1563	-2.63%	5.86%	3.28%	-4.96%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в облигации	12.1695	12.1392	12.1392	2.56%	1.67%	9.48%	5.46%
Елана Фонд Мениджмънт АД	фонд в акции	1.2693	1.2439	1.2439	3.79%	5.94%	5.44%	

Български индекс

Водещият индекс на БФБ се повиши

Sofix: 441.33

▲ +0.21%

Македонският бечмарк отбеляза лек ръст

MBIPO: 2536.57

▲ +0.20%

Сръбският индекс отбеляза минимално покачване

BELEX15: 738.56

▲ +0.25%

Цифра на деня**Първа инвестиционна банка**

117 920

▶ акции на банката се изтързуваха на регулирания пазар на Българската фондова борса

Световни индекси

Японският бечмарк отчете силен скок

Nikkei 225: 9691.84

▲ +1.39%

Началото на сесията в САЩ гонеше леко повишение за водещия индекс

DJIA: 12 599.91

▲ +0.04%

Бечмаркът в Хонконг отново потъна

Hang Seng: 23 892.84

▼ -0.48%

Понижение**Commerzbank**

1.09

▶ процента се понижила акциите на германската банка до 4.26 EUR за акция

Ръст на деня**Volkswagen**

4.93

▶ процента ръст отчетоха акциите на германския автомобилен производител и достигнаха 126.65 EUR за акция

Цената на петрола остана променлива поради увеличените запаси в САЩ

Цената на стоката обаче отскочи, след като се появили сигнали за засилено икономическо възстановяване

Цената на суровия петрол остана променлива вчера, след като запасите в САЩ достигнаха до най-високото си ниво за тази година, а доклади дадоха сигнали за засилване на американския и европейския икономически ръст. Цените обаче подскочиха, след като търговското министерство на САЩ заяви, че заявките за издържащо поне три години оборудване са се повишили с 2-5% през март, а властите във Великобритания казаха, че икономиката на страната е нараснала през първото тримесечие. Според анализатори пазарът в момента е балансиран от противоположните съобщения, но слабо. Засега изглежда, че високите цени на енергоносителите не засягат прекалено тежко икономическото възстановяване.

Флуктуации

Фючърсите в Ню Йорк спаднаха с 0.5%, след като Американският петролен институт (АПИ) каза, че запасите от суровината са се повишили с 1.4% до 361 млн. барела - най-голямо-

то количество от октомври насам. Суровият петрол за доставка през юни се покачи с 11 цента до 112.32 USD за барел. Цените са се увеличили с 36% в сравнение с тези преди година. Петролът сорт Brent се е покачил с 46 цента, или 0.4%, до 124.60 USD за барел на борсата в Лондон. Субсидираният от индустрията АПИ казва, че складовите запаси от суров петрол са се увеличили с 4.91 млн. барела през миналата седмица.

Увеличени запаси

Увеличили са се инвентарите от дестилирано гориво - категория, включваща гориво за отопление и дизел. Тези от бензин са намалели за десета поредна седмица, което е най-дългата серия на загуби от август 1994 г. насам. Доставките на бензин от Европа за САЩ също ще намалее през април до най-ниското си ниво от четири месеца, засилвайки спекулациите, че скокът в цените по бензиностанциите вреди на търсенето в най-голямата страна потребителка в света. Поне 15 танкера са заявили до 20 април намерение да доставят 570 хил. тона горива за атлантическото крайбрежие на САЩ, което е най-малкото количество за съпоставим период от декември насам. ■

▶ Високите цени на енергоносителите засега не пречат особено на икономическото възстановяване

ЧИМКИ BLOOMBERG

Засиленото търсене отново оскъпи златото

Очакванията, че Фед може да отложи повишаването на лихвата, насочиха инвеститорския интерес към благородния метал

Златото отново започна да поскъпва, след като се появили спекулации, че Федералният резерв на САЩ може да отложи повишаването на лихвите. Това

▶ Дълговата криза в Европа, инфлацията и размириците в Либия доведоха до 30% ръст в цената на златото за последната година

доведе до поевтиняване на долара и засили блясъка на благородния метал като алтернативна инвестиция, събщи Bloomberg.

Все по-евтин долар

Щатската валута достигна най-ниската си стойност от август 2008 г. насам спрямо кошницата от валути на основните търговски партньори на САЩ. Това стана преди пресконференцията на председателя на Фед Бен Бернанке. Централната банка на САЩ продължава да задържа лихвата на рекордно ниско ниво, за да стимулира икономиката. В същото време по-рано този месец Европейската централна банка повиши лихвата, за да ограничи инфлацията. Очакванията на повечето икономисти са Фед да запази ставка-

та непроменена на 0.25%. Миналия ден златото поевтиня за първи път от две седмици.

Инвестиционно убежище

Фючърсите на златото с доставка през юни вчера поскъпнаха с 0.2% и достигнаха 1506.40 USD/тр.у. в Ню Йорк. Рекордната стойност от 1519.20 USD/тр.у. беше отчетена на 25 април. За последната година цената на благородния метал се е повишила с 30%, след като дълговата криза в Европа, покачващата се инфлация и размириците в Либия повишиха търсенето на инвестиционно убежище. Преди десет дни международната агенция Standard&Poor's понижи перспективата по кредитния рейтинг на САЩ от стабилна на негативна. ■

Рециклиращите фирми преизпълняват националните цели за събиране на отпадъци

Липсата на култура за разделно изхвърляне на боклука затруднява дейността на компаниите и затова те продължават да настояват за въвеждане на санкции и стимули

През изминалата 2010 г. организациите за оползотворяване на отпадъци са рециклирали общо близо 130 хил. т опаковки, с което повечето от тях са преизпълнили поставените национални цели според Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Организациите успяват да покажат и положителни финансови резултати въпреки породеното от кризата свиване на пазара и загубите, които понасят от клошарите и от липсата на култура за разделно събиране на отпадъци сред населението. Ръководителите на компаниите се надяват подготвяните промени в ЗУО да решат част от проблемите в сектора им, като гарантират повече контрол и стимули. Някои от организациите обаче разчитат със собствени сили да създадат нужните навици и отношение сред населението, като организират широки информационни кампании със специално внимание към подрастващите.

Кой колко

Организацията, която отчита най-голямо количество рециклирани опаковки за 2010 г., е "Екопак" - 56 023 т от общо 116 658 т, декларирани от клиентите им. От компанията пресмятат, че благодарение на дей-

ността им са спасени от изсичане 392 130 дървета и са спестени 75 млн. кВтч електроенергия, 958 млн. л питейна вода и 75 410 барела петрол. Обемът на депонираните отпадъци на градските депа пък е намален със 120 650 куб. м.

Общото количество на пуснатите на пазара опаковки от членове на "Екобулпак" за 2010 г. е 83 285 т, като от тях са оползотворени при крайни преработватели 44 210 т, с което дружеството е преизпълнило поставената цел за рециклиране от 47%.

"Булекопак" е предала за рециклиране 10 478 т отпадъци от опаковки, което е 53.96% от опаковките, пуснати на пазара от членовете на организацията. От организацията отчитат спад с 15% в сравнение с първоначалните прогнози за годината, което се дължи на икономическата криза.

От "Репак" отчитат 10 084 т рециклирани отпадъци за 2010 г., а от "Екоресурс" - 5630 т.

Очакванията на организациите за 2011 г. са, че въпреки продължаващата криза и свиването на пазара ще има леко увеличение или поне запазване на количествата, събрани и оползотворени отпадъци от опаковки.

Инвестиции

Всички запитани организации отчитат положителни финансови резултати за миналата година, като според българското законодателство те не може да разпределят печалби, а акумулираните средства следва да се реинвестират в системи за разделно събиране, сметоизвозваща техника, сепариращи инсталации и т.н.

От "Екопак" отчитат, че в периода от май 2006 до декември 2010 г. са инвестирани над 15 млн. лв. в разширяване и модернизиране на дейността си. През миналата година е пусната в експлоатация инсталация за сепариране на стъкло, отговаряща на всички европейски изисквания, като предстои

тя да бъде допълнително модернизирана. От организацията също така са инвестирани GPS система за камионите, която да осигури ефективен автоматизиран контрол за правилното обслужване на контейнерите по видове и график.

"Екобулпак" от своя страна подготвя въвеждане на ново високотехнологично оборудване, което позволява прецизно сепариране на отпадъците и ще доведе до оптимизиране на разходите за третиране. От "Булекопак" отчитат, че като цяло инвестициите в нови активи за дейността през последните две години са значително намалени заради спада в приходите. Изпълнителният директор на организацията Диан Димов отдава това както на намаленото вътрешно търсене и потребление, така и на изострената конкуренция в бранша, която е довела до сваляне на цените на лицензионните възнаграждения до техния минимум. "Същевременно разходите по обслужването на системите в общините нарастват. Увеличават се и целите за разделно събиране и рециклиране, поставени в ЗУО", коментира той.

От "Репак" към момента не предвиждат разширяване на дейността си през 2011 г., а от "Екоресурс" планират изграждане на собствени сепариращи инсталации, с каквито към момента не разполагат.

Проблеми и прегизвикателства

Като основен проблем за дейността си от организациите посочват клошарите, които събират ценните отпадъци от контейнерите и така нанасят сериозни финансови вреди. "Очакваме тази тенденция да се засили, особено след забраната за изкупуване на метален скрап. Клошарите ще се насочат изцяло към контейнерите за хартия, пластмаса и стъкло", коментират от "Екобулпак". Според изпълнителния директор на "Екопак" Тодор Бургуджиев този проблем няма как да бъде решен, докато съществуват незаконните пунктове за събиране на отпадъци.

► **Прогължава на стр. 22**

КОЛИЧЕСТВА РЕЦИКЛИРАНИ ОТПАДЪЦИ ОТ ОПАКОВКИ ЗА 2010 Г.

"ЕКОРЕСУРС"
5 630 Т

"РЕПАК"
10 084 Т

"БУЛЕКОПАК"
10 478 Т

"ЕКОБУЛПАК"
44 210 Т

"ЕКОПАК"
56 023 Т

Производители планират съкращения заради такса “торбичка”

Облагането на най-тънките торбички с 15 ст. ще сведе използването им, но и ще увеличи дела на сивия сектор

След въвеждането на такса от 15 ст. за най-тънките торбички от 1 октомври някои от фирмите ще спрат производството им и ще се наложи да съкращават служители. От компаниите коментират, че докато се изпълнява основната цел - да се намали използването на този вид торбички, може да се стигне и до увеличаване на сивия сектор сред производителите. Според някои прогнози той може да достигне дори 50% от пазара.

От бяло към сиво

“В момента тънките торбички до 15 микрона са с дял от 40%, след въвеждането на таксата той ще намалее до 15%, като това може да е за сметка на спрени производства или увеличаване на сивия сектор”, коментира Александър Владимиров, управител на “Мегапорт” за

Западна България. “Около 50% от продукцията ще мине в сивия сектор”, прогнозира Веселин Георгиев, мениджър на “Екстрапак” ООД. “Да се сложи 15 ст. екотакса върху нещо, което струва в най-добрия случай 1 ст., е голямо изкушение за сивия сектор”, казва той.

Според обясненията на производителите е възможно и някои от компаниите да продават тънки торбички като по-дебели, за да не се плаща такса за тях. Възможно е да се увеличи и нелегалният внос на тънки торбички. “Контролът на тънките торбички до 15 микрона е много специфичен и труден”, коментира Владимиров.

Спират на производството

От “Екстрапак” обясняват, че е много вероятно да се откажат от производството на тънките торбички от началото на октомври. Ако това стане, около 180 от общо 560 служители в компанията ще останат без работа. Според мениджърите на компанията това може и да

не е фатално, тъй като пазарният дял на “Екстрапак” ще се раздели между конкурентите на компанията, които ще са склонни да наемат и съкратените служители. “Евтините пластмасови торбички тип “потник” престанаха да бъдат перспектива за нас още през 2004 г. Сега правим три пъти по-малко в сравнение с тогава”, обяснява Веселин Георгиев. Сега “Екстрапак” изнася за пазарите в ЕС около 45% от продукцията си.

Другият голям производител “Мегапорт” също има подобни планове. “По всяка вероятност ще спрем производството на торбички под 15 микрона. Някои от служителите ще бъдат пренасочени към другите ни видове производство, но може да се стигне и до съкращения от около 10-15%”, казва Владимиров. Към момента в компанията работят около 450 души.

Инвестиции

За да се справят с новите пазарни предизвикателства, компаниите залагат на другите си производствени

Прогноза МОСВ очаква около 100 млн. лв. приходи

▶ От 1 октомври Министерството на околната среда и водите (МОСВ) въвежда такса от 15 ст. за всяка торбичка с дебелина

до 15 микрона. Това са най-тънките торбички, често наричани “потник”.

▶ Целта на МОСВ е не да се събират пари от таксата, а да се накарат потребителите да използват торбички за многократна употреба и да се стимулира опазването на околната среда.

▶ През 2012 г. таксата ще бъде увеличена до 35 ст., през 2013 г. - 45 ст., а през 2014 г. - 55 ст.

▶ По данни на МОСВ приходите от такса “торбичка” ще бъдат около 100 млн. лв. Изчисленията са за 2.5 млн. домакинства, за които се приема, че ползват средно по 2 торбички на ден.

дейности и разнообразяване на гамата от продукти например с такива, които са биоразградими или за многократна употреба от по-нестандартна материя. “Ще инвестираме в нови

опаковки и ще наблягаме на тези, които са биоразградими”, казват от “Мегапорт”.

“Насочваме се към торбички от лен, памук, коноп, имаме 40 шивачки, които ще се занимават с тяхната

изработка”, обяснява мениджърът на “Екстрапак”. Най-новият експеримент на компанията е с нетъкан полипропилен.

Дарина Черкезова
Михаил Ванчев

Duropack Trakia

**ВОДЕЩИЯТ ПРОИЗВОДИТЕЛ НА ОПАКОВКИ ОТ ВЕЛПАПЕ,
ВЕЛПАПЕ И ХАРТИИ ЗА ВЕЛПАПЕ**

Big enough to dare,
small enough to care

4400 - Пазарджик, кв. Главиница
телефон: 034 401-202
факс: 034 449-000
e-mail: trakia@duropack.bg
www.duropack.bg

Рециклиращите фирми преизпълняват...

► **Продължение от стр. 20**

Голяма пречка се явява и липсата на навици за разделно събиране на отпадъците сред населението и унищожаването на контейнерите. Според рециклиращите организации е нужно повече съдействие от страна на местните власти, най-вече за въвеждане на финансови стимули и санкции.

Иван Михов от "Репак" изтъква като проблем и това, че монополизирането или липсата на пазар за рециклируемите материали в някои случаи води до необходимост от осъществяване на износ извън страната, което повишава разходите. "Липсва адекватен национален разчет, който да обвързва реално

събираемите приходи в организациите по оползотворяване с постигането на поставените цели в национален мащаб", коментира още той.

Прокурисът на "Екобулпак" Милен Димитров пък вижда като основно предизвикателство пред разделното събиране начина на формиране на такса смет, която според него трябва да се изчислява на база изхвърленото количество отпадъци.

Новият закон срещу старите проблеми

За решаване на част от проблемите си организациите разчитат на подготвяния нов закон за управление на отпадъците, в чието изготвяне те участват активно. Освен припокриване с ев-

ропейското законодателство той цели повишаване на контрола спрямо изпълнение на ангажиментите от страна на всички участници в процеса.

От "Булекопак" изтъкват, че засега единственото неразбирателство между организациите и властите е във връзка с предвиденото въвеждане на задължение към тях да предоставят безусловна неотменяема банкова гаранция за изпълнението на програмата за управление на отпадъците и постигане на целите. Те ще трябва да имат и изградени системи за разделно събиране в не по-малко от 10 общини с население минимум от 500 хил. жители.

Филип Буров

Инициативи Компаниите инвестират в информационни кампании

► Една от сферите, в която организациите полагат особени усилия, са информационните кампании, насочени предимно към подрастващото поколение.

► През 2010 г. "Екопак" е включила над 2.9 млн.

жители в информационно-образователни кампании "Сложи зелена точка! Събирай разделно!" и екошатрата си "Архитекти на бъдещето", която ще бъде открита за посетители и тази година. Ще бъде организиран и екочас на класа в училищата във всичките 96 общини, в които "Екопак" оперира. ► "Екобулпак" провежда информационно-образователна кампания "Ела и виж", която предоставя

възможност на учениците да посетят инсталациите на компанията по места.

► През миналата година от "Булекопак" са провели информационни програми в над 35 училища и детски градини, а за тази планират детски конкурси на екотематика, както и проект "Екоистично", включващ разпространението на торбички от плат с цел намаляване употребата на полиетиленовите.

Мнения

Милен Димитров,
прокурис на "Екобулпак"

„България има нужда от нов закон за управление на отпадъци. Но по-важното е да се прилагат обективно и успешно контролните механизми, които той предвижда

Диан Димов,
изпълнителен директор на "Булекопак"

„С повишаването на цените на вторичните суровини клошарството добива все по-сериозни размери. На практика основният ни предмет на дейност се превръща в извозване на битови отпадъци

ДРУЖБА
СТЪКЛАРСКИ ЗАВОДИ АД
Член на Група ЮЛА

ДРУЖБА СТЕКЛАРСКИ ЗАВОДИ АД
ул. "Проф. Й. Георгов" 1, София 1223
тел.: 9216000, факс: 9311247
e-mail: office@drufba.bg

84% от европейците предпочитат стъклени опаковки

Почти половината от потребителите биха платили допълнително за опаковка от стъкло

Общо 84% от европейските потребители предпочитат стъклените опаковки пред металните и пластмасовите. Това показва допитване на компанията за глобални пазарни проучвания TNS, в което са участвали над 9500 потребители в 19 страни от Европа. Освен това почти половината - 42% от анкетираниите, са казали, че биха

платили и допълнително, за да могат да ползват опаковки от стъкло.

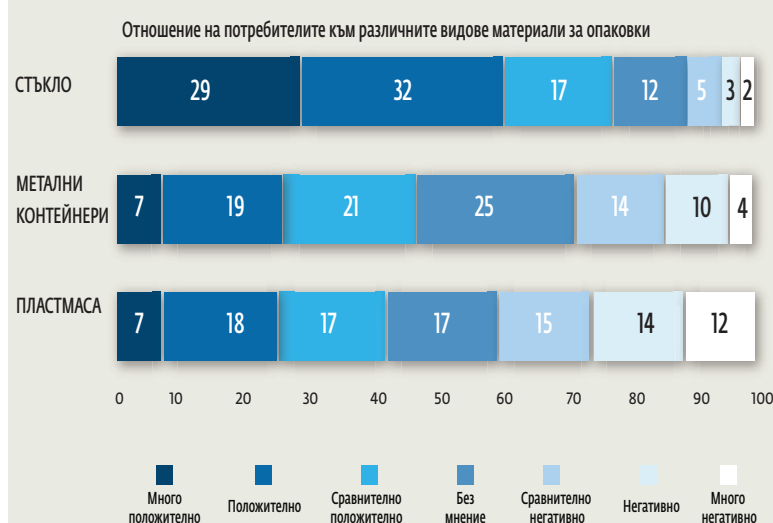
Позитивното отношение към стъклените опаковки се обяснява с това, че хората смятат, че стъклото по-добре запазва вкуса на храната, по-добро е за здравето им и се рециклира по-лесно. Затова те настояват да бъдат предприети повече действия от страна на държавните власти, за да се промоцира използването на стъклото, констатира от TNS.

Общо около 79% от анкетираниите имат положително отношение към стъклените

опаковки. Тези резултати са с близо 30% по-добри в сравнение с потребителските нагласи към пластмасата или метала. Опаковките от метал са предпочитани от 47% от анкетираниите, а от пластмаса - 43%.

Положителните нагласи на потребителите към стъклото са най-силни в Южна Европа - Турция (94%), Гърция (91%), Италия (83%), Португалия (80%). Естония е единствената държава с преобладаващо одобрително мнение към пластмасата.

Ивана Петрова

Рециклирана мода

Докато някои произвеждат по два чувала боклук на ден, други го превръщат в практични предмети

Може ли от отпадъци да се правят пари? Отговорът определено е "да". Не само пари, но и изкуство, мода и екология. Когато си сипват мляко сутрин, едва ли си представяте, че бихте носили кутията в джоба си с години, но се оказва, че това е възможно, ако тя бъде превърната в портмоне. Едва ли сте се замисляли, че може да си направите чанта от билборда на "Орлов мост" или от купчината вестници "Отечествен фронт" на тавана. Някои хора обаче вече са се сетили за това и дори правят доста успешен бизнес, тъй като има и други, които са склонни да дават пари за нестандартните им стоки от рециклирани опаковки.

Нова мога - trashion

Оказва се, че на Запад това е доста разпространена практика и мода: trash fashion или накратко trashion. Представителите ѝ у нас са малко и именно затова са толкова търсени. На влизане в магазина на Zona Urbana в София имаш чувството, че си попаднал на място, където нещата не са такива, каквито са: чантите имат закопчалки от туби за паста за зъби и пластмасови кранчета за вино. В пръстените и гривните има препарирани хлебarki и запечатани отпадъци от пепелници. Лампите са от вестници и стари рендета. А ако сте меломан, ще се влюбите в чантите, направени от нотни партитури на Дебюси.

"Изхранваме се много добре", казва собственикът на магазина Юлиан Кирилов. 80% от неговите клиенти са чужденци. "Докато българинът иска да покаже, че има пари за маркови неща, на Запад оценяват авторските неща и уникалните", отбелязва Кирилов. Чужденците взимат даже подаръци за приятели и постепенно магазинът започва да снабдява и чуждестранни

магазини. "Правим износ в начален стадий. Малки бройки, за да видим дали ще върви, но определено има търсене."

"Моите ръкоделия са поскромни от тези на Zona Urbana, но достатъчни, за да се препитавам", казва Силвия Петрова от инициативата "Артеколония", която се занимава с екофестивали, кръжоци, срещи и изложби. Силвия прави възможни най-приложни предмети от отпадъци. "Не бих правила статуя или картина от найлонови пликчета и заварени ръждясали гайки. За да се препитавам, правя бижута и аксесоари от рециклирани и биоматериали", споделя тя. Чантчки, портмонета, колани, обувки от вътрешна гума, рециклирани платове и кожи, стари метални части.

Важна е историята на всеки материал - понякога славна и романтична: "Вътрешна гума от колело, карано 15 години в Берлин, кожа от традиционно тиролско елече, метално коп-

че от военна куртка на дядо ми, въже от созополско рибарско корабче... Толкова картини, живот, енергия - хората си носят посланията с гордост", отбелязва Силвия. Тя е разочарована обаче, че особено при бижутата китайците отдавна правят псевдорезицикл аксесоари - например обици от зарчета, ципчета, копчета, дори клавиши за компютър, които са нови, специално за производството.

А от отпадъчни суровини за бита найстина може да се правят красиви и практични неща - лампи, мебели, конструкции - покриви, стени, изолация, парници. "За 4 години още не сме събрали достатъчно пластмасови шишета, за да направим един парник. Вярно, не купуваме, но сортираме и отделяме шишетата за тази цел от доста младежки фестивали", казва Силвия Петрова. Тя също се занимава с претопяване на стъкло - от счупени шишета, плочки от басейн, от които прави свещници, панички, лампи.

Начин на живот

Trash модата и екологичният начин на живот вървят ръка за ръка. Например ръчно правени творби се правят или от екоматериали - бобчета, камъни, миди, дърво, или от остатъците от цивилизацията - автомобилни гуми, ципове, бутони от клавиатури, капачки, найлонови пликчета. "Свързани са, едно послание е. Всеки знае и е съгласен с основния принцип за справянето със замърсената природа - Reduce - Reuse - Recycle, но трудно го прилагаме, особено в България", твърди Силвия.

Това е редът - преди всичко е добре да се стараем да намалим потреблението, така намаляваме и отпадъците след нас. "Аз лично не купувам напитки, вафлички и други опаковки", категорична е Силвия. "Правим си компот, нектар, сладкиши. Не знам дали така е по-евтино. Просто е по-истинско. По-човешко. И така не правим боклук."

Теогора Мусева

► От отпадъчни суровини може да се правят красиви и практични неща - портфейли, чанти, лампи, мебели и др., а някои дори правят бизнес от това

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

Блиц Юлиан Кирилов, собственик на Zona Urbana

Не сме усетили кризата

Все повече хора се замислят как да си направят нещо ново от старото

► Господин Кирилов, кое беше първото нещо, което направихте?

- Чанти от винилно платно на билборд - 50-60 бройки, трудно се продадоха, но заминаха. Имам приятели в рекламна агенция и те ми дадоха стари билбордове.

► Колко беше първоначалната инвестиция?

- Шевните машини бяха скъпа инвестиция - около 1000 лв. Но с оборудването на магазина нахитрях - всички рафтове са от европалети, на които се слагат стоки и кашони в магазините. Единият е 10 лв., всичко ми излезе 500 лв. Материалите ни излизат почти безплатно. Впрегнал съм много приятели наоколо, които ми събират какво ли не - от мароканския ресторант ни събират опаковки от кускус, едни баничарници ни събират пакетите от брашното, от кафетата ни събират пакетите от кафето, това е прах за гране от едни перални в Студентски град, а от кучкарските магазини пликчетата имат много здрав найлон, който може да се ушие, така че с малко усилия и с много помощ си набавяме нужното.

► А печели ли се?

- Не е толкова висока печалбата, защото се влагат много часове за обработка. Доста е трудоемко да направиш един модел, който не се къса. Но кризата не сме я усетили, защото точно като започна, отворихме магазина и си имахме клиенти. Расте интересът, защото, ако си вземеш веднъж портмоне, всеки те пита откъде е. Така продуктите ни са най-добрата реклама, която се разпространява от уста на уста.

► Какви материали използвате?

- Използваме кутии от сокове, опаковки на тетрапак, стари колани от автоморгите, вътрешни гуми от кола, те заместват кожата и приличат на нея. Също така търсим стари вестници "Работническо дело", "Отечествен фронт" - ако някой има на тавана, вместо да ги предаде, да ги донесе и ще му измислим подарък.

► Какви са прогнозите ви за този бизнес? Отражават ли се положително екологичните тенденции през последните години?

- Тъй като природните ресурси намаляват и все повече хора се замислят как да си направят нещо ново от старото, ще си стане водеща тенденция. Мисля, че на Запад дори ще се превърне в производство.

Теогора Мусева

Коментар

„ Всеки знае и е съгласен с основния принцип за справянето със замърсената природа - Reduce - Reuse - Recycle, но трудно го прилагаме, особено в България

Силвия Петрова, инициатор на проекта "Артеколония"

ITA BULGARIA

1528 София
ул. Невелчо Бончев 18
Тел.: 02/ 978 2000
Факс: 02/ 978 3988
Моб. тел.: 0898 777 515
e-mail: ita@ita-bg.com
www.ita-bg.com

Истински европалети и скари по спецификация на клиента и всякакви транспортни опаковки

Семейство ≠ брак

Децата си остават най-висшата ценност за българите

Бракът вече не е институция, а по-скоро досадно задължение, от което повечето хора в България се опитват да избягат. И то доста успешно. Дори семейният кодекс беше променен с цел узаконяване на извънбрачното съжителство.

Тази тенденция обаче не означава, че вече гледаме по-несериозно на семейството и децата. Точно обратното - от 15 години насам личи ясна тенденция, че семейството се превръща в най-важната ценност за българина. Само че семейството вече не е равно на брак. А децата - те си остават най-висшата ценност. Подкрепя на всички тези твърдения са данните на Националния

статистически институт за демографските процеси в България.

Повече деца, по-възрастни майки

Оказва се, че противно на очакванията раждаемостта в България не е намаляла... нито пък се е покачила. По-скоро си е останала на нивото отпреди 2 години. Това обаче не е притеснителен факт за нас, които сме свикнали да сме на опашката по тези показатели. По нивото на раждаемостта България е много близко до средното за Европейския съюз, казва статистиката. Това може да се окаже притеснително за ЕС. Дори в общността има страни, които определено бием по новородени бебета.

Като например Германия, Австрия, Италия, Португалия - под 10 промила. В България раждаемостта за миналата година е точно 10 промила. Средната за ЕС е 10.7 промила по данни на Евростат за 2009 г.

Едно дете

Докато досега майките предпочитаха да отглеждат средно по две деца, днес вече се задоволяват с едно. Причините за това дори не са само финансови, макар едно бебе да струва доста скъпо на родителите си. Причините са най-вече в разбирането на съвременните жени за начина, по който трябва да се развие животът им - кариера, дом (къща или апартамент), деца. Бебетата, колкото и да

са сладки, остават едва на трето място в приоритетите на съвременните жени. Само преди десет години редът се четеше в обратната посока. Ако тогава средната възраст за раждане на първо дете в България е била 22.2 години, през 2010 г. е 26.2 години, показват данните на НСИ.

Един рекорд

През миналата година сме били рекордьори, в съревнование със самите себе си, по многоплодни раждания - близнаци и тризнаци. Родили са се общо 1244 такива деца, което е най-големият брой за България от 1960 г. насам. Статистиката показва, че през 2010 г. в България на бял свят са се появили близо 1200 близнаци и 53 тризнаци.

Спрямо 2009 г. многоплодните раждания са с 24 повече. Това обаче се дължи най-вече на увеличаването на ин витро опложданията, което не е положителна тенденция. Според лекарите плодовитостта на хората в световен мащаб, а и у нас, както е видно от данните, намалява с всяка изминала година.

По-малко бракове

Ще изчезне ли бракът? Вече си задаваме този въпрос, когато гледаме статистиката на НСИ. Данните показват, че браковете прогресивно намаляват от 1990 г. насам. През миналата година са регистрирани 24 286 юридически брака, които са с 1637 по-малко от предходната година. Повишава се и възрастта,

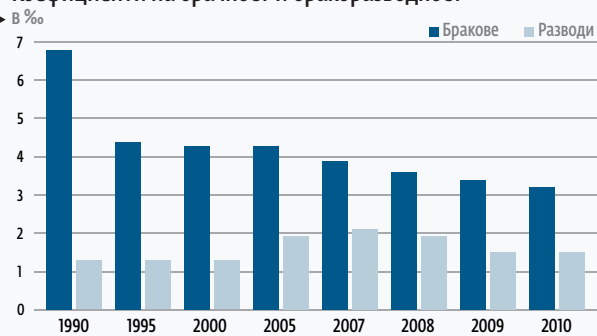
на която съвременните хора се женят за първи път. За мъжете тя е 30 години, като само през 2001 г. е била 28 години. Жените също бягат от оковите на тази институция и се опитват максимално да отложат женитбата си във времето. През миналата година средната възраст за първи брак при жените е била близо 27 години, докато само преди 10 години е била 24 г.

От всички тези данни не може да не си направим извода, че за българите бракът вече не е святост и вероятно никога повече няма да бъде. Чувството за свобода като че ли е много по-важно. Децата, макар и по едно в семейството, обаче си остават най-висшата ценност за българина.

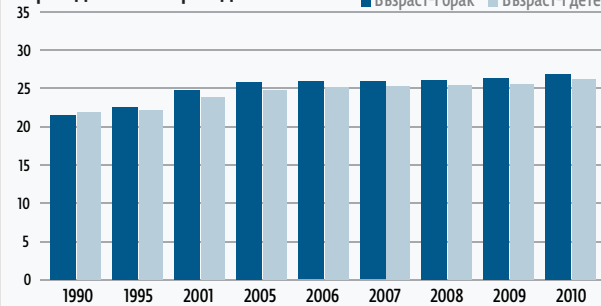
Елена Пенкова

Коефициенти на брачност и бракоразводност

Средна възраст на жените при сключване на първи брак и раждане на първо дете

Сключени бракове и живородени деца; коефициент на плодовитост

Източник: НСИ